

KULTURA POKLICANOSTI

DELO ZA DUHOVNE POKLICE NA ŽUPNIJI II. del

Slovenska škofovska konferenca
Ljubljana 2012

KULTURA POKLICANOSTI

Delo za duhovne poklice na župniji, II. del

© Slovenska škofovska konferenca

Slovenska škofovska konferenca: prot. št. 216/12, Ljubljana, 4. junij 2012

<http://katoliska-cerkev.si/>

Medškofijska komisija za duhovne poklice

Uredila: dr. Stanislav Slatinek in s. Štefka Klemen OSU

Teološka lektura: nadškof metropolit dr. Marjan Turnšek

Priprava za tisk: Družina d. o. o.

Izdala: Slovenska škofovska konferenca

Lektorirala: Mojca Pipan

Založila: Družina d. o. o.

Za založbo: Tone Rode

Tiskano v Sloveniji

Naklada: 2100 izvodov

Ljubljana, marec 2013

Vse informacije o knjigah založbe Družina

najdete na spletni strani: **www.druzina.si**

CIP – Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

27-725

27-584

KULTURA poklicanosti : delo za duhovne poklice na župniji / [izdala] Slovenska škofovska konferenca. – Ljubljana : Salve, 2009–<2012>

Drugi zv. izšel pri založbi Družina

Del 2 / [uredila Stanislav Slatinek in Štefka Klemen]. – 2013

ISBN 978-961-93011-3-5 (Slovenska škofovska konferenca, zv. 2)

ISBN 978-961-222-912-2 (Družina, zv. 2)

1. Slatinek, Stanislav

246749184

Pojasnila glede uporabe priročnika

Priročnik z naslovom »Kultura poklicanosti« želi biti čim bolj praktična in uporabna knjiga. Zato ima podobno zgradbo kot jo zasledimo v slovenskih in tujih enciklopedijah in slovarjih. V slovenskem prostoru imamo več knjig, ki na zelo pregleden in poučen način vodijo bralca skozi bogato vsebino.

Takšni sta na primer Biblični leksikon (Celje 1984) in Velika verstva sveta (Koper 1987). Med zadnjimi knjigami, po katerih se je priročnik »Kultura poklicanosti« zgledoval, je Katekizem katoliške Cerkve za mlade (Youcat). V marsičem posnema njegovo zasnovo in zgradbo in se ponuja kot zanimiv in privlačen priročnik pri delu za duhovne poklice. Vsebino priročnika bogati nad 30 barvnih fotografij. Vsako poglavje se začne s svetopisemskim besedilom in konča s praktičnimi napotki. Priročnik dopolnjuje še preglednica (PREGLED RAZVOJNIH OBDOBIJ), gesla (SLOVAR) in izbrana LITERATURA.

- PREGLED RAZVOJNIH OBDOBIJ najdemo na strani 77 in 78. Znamenje opozarja bralca na preglednico. Ko bralec med branjem najde to znamenje, je povabljen, da si za bolj poglobljeno razumevanje besedila natančno pogleda preglednico. Razlaga, ki jo najde v preglednici, mu bo omogočila, da bo vsebino razumel veliko bolj nepristransko, svobodno in jasno.

- Tudi gesla, ki se uporabljajo v priročniku, so zbrana v SLOVARJU na straneh od 79 do 86. Povsod, kjer se v priročniku pojavi znamenje , se opozarja bralca, da si razlago določenega gesla poišče v SLOVARJU ali na spletni strani.

- Na koncu priročnika je za vsako poglavje zbrana tudi uporabljena LITERATURA, ki se bralcem priporoča. LITERATURA je namenjena vsem, še posebej pa bolj zahtevnim bralcem.

Kdor bo namreč želel, bo lahko z brskanjem po priporočeni LITERATURI poglobil svoje znanje o prebrani temi.

Znamenja in njihov pomen:

PREGLED RAZVOJNIH OBDOBIJ

SLOVAR

Predgovor

SKUPNOST JE »MATERNICA« DUHOVNEGA POKLICA

Potem ko lahko že dve leti v pastoralni spodbujanju duhovnih poklicev uporabljamo prvi zvezek nekakšnega priročnika za »*Delo za duhovne poklice na župniji*«, mu prihaja »na pomoč« drugi zvezek. Prvi vključuje predloge za različne župnijske in škofijske dogodke ter skupne dejavnosti na omenjenem področju, drugi pa se osredotoča na spremljanje razvoja poklica v posamezniku. Poskuša biti skromen priročnik za »babice« (tisti, ki osebno spremljajo posameznike, ki se zdi, da so poklicani) pri rasti in rojevanju duhovnega poklica v okviru župnijske ali druge krščanske skupnosti, ki je vedno nujna »maternica« vsakega duhovnega poklica v Cerkvi. Zato v zvezku najdemo praktične napotke in spodbude za pomoč pri spremljanju odkrivanja in prepoznavanja poklica v konkretnem posamezniku v različnih obdobjih življenja. Na poti zorenja poklicanosti stoji spremljevalec poklicanemu ob strani od časa »sejanja«, preko osebnega »spremljanja«, »vzgajanja«, »oblikovanja« ob rasti tega semena do točke, ko zmore poklicani z večjo gotovostjo duhovno »razločevati« svoj poklic in se odločiti, da bo vstopil v uradni proces oblikovanja v bogoslovju ali kakšni redovni ustanovi. Zato je vsebina drugega dela duhovno spremljanje poklicanih.

Če želi biti župnija po Marijinem zgledu rodovitno »materino naročje« vsakega duhovnega poklica, mora omogočati po svojih »babicah« : najprej to, kar je skrito v angelovem oznanjenju Mariji – **odprtost Bogu**; nato **odprtost bratu in sestri**, torej drugemu človeku, kar je Marija jasno uresničila s svojim hitrim obiskom pri teti Elizabeti, čeprav je sama spočela od Svetega Duha in bi se lahko ob tem »uspavala«; in končno omogočiti **odprtost v skupnost**, kar vidimo uresničeno pred binkoštni, ko je Marija skupaj z učen-

ci združena v molitvi. Ker pri tem ne gre za spoznavanje teorije, ampak za delanje konkretnih korakov, je vsaka spodbuda in vsaka konkretna sugestija lahko v izredno veliko pomoč. Ker ta »priročnik« nima namena biti popoln, je vedno odprt osebnemu dopolnjevanju in dograjevanju.

Vsem, ki so pri nastajanju obeh delov sodelovali s pisanjem, »piljenjem«, oblikovanjem in svetovanjem, se prav iz srca zahvaljujem. Njih in vse, ki bodo »priročnik« koristno uporabljali, naj spremlja obilje Božjega blagoslova, ki ga pri tako pomembnem delu, kot je pastorala duhovnih poklicev, vsi nedvomno potrebujemo v obilni meri.

+ Marjan Turnšek
mariborski nadškof metropolit

I. SEJATI

Prilika o sejalcu

»Tisti čas so se pri Jezusu zbrale velike množice, tako da je stopil v čoln in sedel, vsa množica pa je stala na obrežju. Takrat jim je veliko povedal v prilikah. Dejal je: 'Sejalec je šel sejat. Ko je sejal, je nekaj semena padlo ob pot. Priletele so ptice in ga pozobale. Drugo seme je padlo na kamnita tla, kjer ni imelo veliko prsti. Hitro je pognalo, ker ni imelo globoke zemlje. Ko pa je sonce vzšlo, ga je ožgalo, in ker ni imelo korenine, se je posušilo. Spet drugo je padlo med trnje in trnje je zraslo ter ga zadušilo. Druga semena pa so padla na dobro zemljo in so dajala sad: eno stoternega, drugo šestdeseternega in spet drugo trideseternega. Kdor ima ušesa, naj posluša!'

Poslušajte torej pomen prilike o sejalcu. K vsakemu, ki posluša besedo kraljestva in je ne razume, pride hudič in mu ugrabi, kar je vsejano v njegovo srce. Ta človek je tisti, ki je vsejan ob poti. Na kamnita tla je vsejan tisti, ki posluša besedo in jo takoj z veseljem sprejme, nima pa v sebi korenine, ampak je nestanovit. Ko nastane zaradi besede stiska ali preganjanje, se takoj pohujša. Med trnje vsejan je tisti, ki posluša besedo, toda posvetna skrb in zapeljivost bogastva zadušita besedo in postane nerodovitna. V dobro zemljo vsejan pa je tisti, ki posluša besedo in jo tudi doume. Ta zares obrodi in daje sad: eden stoternega, drugi šestdeseternega in spet drugi trideseternega.« (Mt 13,2-9.18-23)

1. Kaj pomeni sejati?

Kako spregovoriti o poklicanosti nekemu, ki se nam zdi primeren za DUHOVNI POKLIC in slutimo, da ga Bog kliče? To vprašanje si danes postavlja mnogo PASTORALNIH DELAVCEV.

Morda nam bo v pomoč, če se postavimo v vlogo sejalca iz Jezusove prilike. Sejalec mora imeti pogum »sejati povsod, v srcih kogar koli, brez izbiranja in brez izjem«. Zato je potrebno, da se tudi

danes velikodušno oznanja, predlaga in vznemirja. Po sejalcih seje nebeški Oče v vsako človeško srce Božje seme. Sejalca ne skrbi, da bi semena zmanjkalo, ne skrbi ga dejstvo, da bo nekaj semena šlo v nič in ne bo rodilo. Sejalec je velikodušen. Ne ozira se na neuspeh pri sejanju, pač pa gleda na tista semena, ki so obrodila in se jih veseli.

Sejanje je najprej širjenje zavesti osebne poklicanosti, tako SKUPNE (KRSTNE) POKLICANOSTI, posebne poklicanosti, v različne DUHOVNE POKLICE ter spodbujanje k molitvi in delu v ta namen. Vsak PASTORALNI DELAVEC je sejalec, ko:

– *Širi zavest o človekovi temeljni poklicanosti.* Če hočemo nagovoriti za kakršno koli življenjsko poklicanost, tudi za duhovni poklic, bomo to najbrž težko ali premalo utemeljeno počeli, če nimamo poprej razčiščenih temeljev poklicanosti. Poklicanost je ena najbolj temeljnih danosti v življenju. Krščanski pogled na stvarjenje nam razodeva, da je vse, kar obstaja, »poklicano« v bivanje. Bog

- človeka ne kliče le v bivanje, k življenju, ampak hkrati tudi v občestvo z Njim samim. On nas ustvarja iz ljubezni, da bi na to ljubezen odgovorili in z njim ter med sabo živeli v ljubezni. Človekova temeljna poklicanost je odgovarjati na Božjo ljubezen z ljubeznijo. Na podlagi tega je vsak pastoralni delavec poklican, da prebujata to zavest in kulturo poklicanosti vsakega človeka.
- *Postavlja vprašanja in vabi.* Sejalec vznemirja s temeljnimi življenjskimi vprašanji o smislu, identiteti in poklicanosti, tako formalno kot neformalno. Sejalec vabi in spodbuja k razmišljanju o lastni poklicanosti. Ima tudi pogum nagovoriti konkretne osebe, da razmislijo, ali jih Bog morda kliče v duhovni poklic.
 - *Pričuje o lepoti lastnega duhovnega poklica.* Če je DUHOVNIK, REDOVNIK, REDOVNICA, KATEHIST/KATEHISTINJA srečen in ponosen na svoj poklic in to spontano razodeva, bo ob otrocih, mladih in starejših vzbujal zaupanje in misel: »Duhovni poklic je nekaj lepega in človeka osrečuje.« Takšno sejanje je pomembnejše, kot si mislimo.
 - *Ohranja optimizem glede duhovnih poklicev.* Stalno preverja, kako razmišlja o duhovnih poklicih. Se mu poraja dvom, nezaupanje in strah glede prihodnosti duhovnih poklicev? Se prepušča vplivu medijev in javnega mnenja glede duhovnih poklicev? Ali ohranja duha vere in zaupanje v to, da Bog kliče, da je veliko mladih, ki zmorejo v današnjem svetu dati pričevanje svetosti in slediti Božjemu klicu?
 - *Neobremenjeno govori o duhovnih poklicih.* Sejalec pogosto spregovori o duhovnih poklicih. Izogiba se pretiranemu strahu pred to temo, ki kaže na nevero. Hkrati pa se izogiba tudi drugi skrajnosti – preveč posestniškemu in nenehnemu govorjenju o tem, kar kaže na negativno obremenjenost ali zagrenjenost ter bolj odbija, kot privlači.
 - *Daje konkretne pastoralne pobude za duhovne poklice.* Sejanje je vsako prizadevanje za rast novih duhovnih poklicev (od molitve

do pridig, katehez itd.). Če ni pravih notranjih drž v sejalcu, bo pastoralno delo neučinkovito.

2. Kdaj nagovoriti?

● *Ob pravem času*

Vsako življenjsko obdobje ima najbolj ugoden trenutek glede poklica. Zato je sejalec pozoren na vsak trenutek. Pastoralne izkušnje govorijo, da se prve oblike duhovnega poklica največkrat pokažejo že v 🌱 OTROŠTVU in 🌱 MLADOSTNI DOBI. Seveda ima vsaka oseba svoj ritem in čas zorenja.

Seme duhovnega poklica je »najmanjše med vsemi semeni«, je šibko in nevsiljivo. Ker Bog človeku pušča svobodo, mladostnik seme duhovnega poklica lahko tudi odkloni. Toda, »ko zraste, je večje kot vsa zelišča« (Mt 13,32), ker v sebi nosi življenjsko moč. Za to rastlino je potrebno skrbeti od sejanja do žetve. Setev je le prvi korak. Sejalec pristopa z veliko rahločutnostjo in pazi, da ne bo preveč sramežljiv, pa tudi ne preveč vsiljiv.

● *Skazi vsa življenjska obdobja*

Delo za duhovne poklice je široko področje. Kaj to pomeni? To pomeni, da mora delo za duhovne poklice spremljati človeka od krsta, ko delamo z njegovimi starši, do pastore družine, preko osnovnošolskega verouka,

priprave na birmo in raznih drugih pastoralnih dejavnosti, v katere so vključeni otroci, do skupin mladih, študentov in odraslih. Vsaka razvojna doba zahteva svojevrsten pristop.

3. Kako nagovoriti?

Sejanje poklicanosti ni improvizacija, ampak načrtno delo. Sejalec je vzgojitelj za vero in oblikovalec poklicev, sposoben nuditi ustrezno pomoč iščočemu. Obenem je pozoren, da ustvarja okolje, ugodno za rast duhovnega poklica.

Sejalec zavestno načrtuje delo za duhovne poklice in ga vključuje v vse pastoralne dejavnosti. Najprej za otroke, na primer: veroučne kateheze, ministrantska srečanja, birmanska pastorala (skupine, duhovne vaje itd.). Pri mladostnikih pridejo v poštev mladinska srečanja, skavtska srečanja in druge podobne mladinske skupine, duhovne vaje za mlade, duhovno spremljanje, priporoča jim posebne skupine (Samuel itd.) in dogajanja (na primer: dan odprtih vrat za duhovne poklice in kviz mladih v mariborski metropoliji itd.). Odraslim spregovori o duhovnih poklicih na primer pri pripravi njihovih otrok na zakramente, pri srečanjih s starši veroučencev, pri pridigah in drugih nagovorih, v sklopu različnih župnijskih pastoralnih projektov, misijonov, duhovnih koncev tedna itd.

● ***Kako nagovoriti skozi različna življenjska obdobja?***

V OTROŠTVU je podoba Boga zelo povezana s podobo DUHOVNIKA in/ali drugega pastoralnega delavca. Podobo duhovnika otrok zelo tesno povezuje s podobo Boga. S. Vida Tomažič v zborniku *Katehet in duhovni poklici* daje napotke, kako mlade nagovoriti skozi različna življenjska obdobja:

V ZGODNJEM MLADOSTNEM OBDOBJU (10–14 let) se otroci srečujejo in zgledujejo po različnih junakih in so razpoložljivi za ide-

jo, da Bog vodi tudi njihovo življenje. V tem času so zelo koristne spodbudne besede o lepoti duhovnega poklica.

V **✿ SREDNJEM MLADOSTNEM OBDOBJU (15–18 let)** podpiramo ponotranjenje poklica. Mladostnik je občutljiv za to, kako drugi gledajo nanj. Hkrati je poln talentov in darov. V tem času je dobro, da se jalec mladostnika vključuje v skupnost, opozarja na življenjski načrt, ki ima zanj pripravljenega Bog. Dobrodošla so vabila na duhovne vaje. V ustreznem trenutku in na primeren način predlaga lahko poti evangeljske radikalnosti. Vzgojitelj naj se sprašuje: Ali sem ob predlogih duhovnega poklica dovolj jasen in odprt? Ali me omejuje strah, da bi mladi reagirali z odporom? Sem morda preveč vsiljiv in ne spoštujem osebnega ritma posameznika?

Mlade v **✿ POZNI MLADOSTNIŠKI IN ZGODNJI ODRASLI DOBI (nad 18 let)** vodi k izbiri poklica. Se jalec mladega spremlja na njegovi

osebni življenjski poti, mu pomaga, da poglobi svoj odnos s Kristusom v osebni molitvi (📖 LECTIO DIVINA), ga duhovno spremlja ter mu omogoča, da ob njem doživlja lepoto duhovnega poklica.

Tudi odraslim, ki so se že odločili, se jalec spregovori o duhovnih poklicih in jih vabi, da tudi oni prevzamejo kakšno odgovornost in sodelujejo pri tovrstnem delu in molitvi v župniji. Starše spodbuja, da otroke vzgajajo z občutljivostjo za duhovne poklice, da premislijo in poglobijo odnos do ljudi v duhovnih poklicih, da se udeležujejo raznih dogodkov v zvezi z duhovnimi poklici (molitveni dnevi itd.) in se vključujejo na primer v molitvene zveze in podobno.

- ***Ali je mladega dobro osebno nagovoriti za duhovni poklic?***

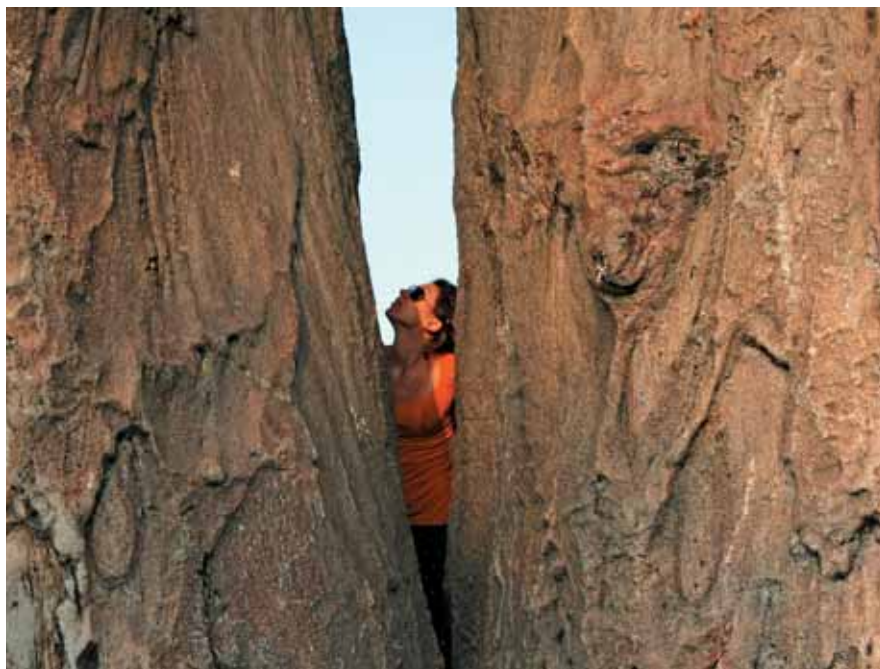
Seveda! Ker kliče Oče, kliče Sin in ker nam Sveti Duh razodeva ta klic ter daje moč, da nanj odgovorimo. In dana nam je skupnost Cerkev, ki pomaga razpoznavati ta Božji klic in ga živeti. Cerkev, ki danes kliče ljudi v Jezusovem imenu, nadaljuje njegovo delo odrešenja. Kot je Jezus klical apostole, naj mu sledijo, je prav, da tudi mi danes kličemo tiste, ki naj bi postali apostoli v sodobnem času. Bolj kot se izgublja čut za poklicanost, bolj so potrebni njegovi označevalci. Iz kulture boječnosti in negotovosti stopimo v gotovost zavesti, da Bog vsako osebo kliče, mi pa ji lahko pomagamo odkriti Božji klic.

- ***Kako osebno nagovoriti mladega človeka?***

Posameznike nagovorimo drugače, kakor nagovorimo skupino. Nagovor množice je splošen, namenjen vsem članom skupine. Pri tovrstnem vabilu smo lahko zelo velikodušni, kar razsipni s semenom: bodisi v katehezi, pridigi, kakšni drugi pastoralni dejavnosti ali čisto spontano. Owen Kearns LC je duhovnik, ki že mnogo let dela v 📖 POKLICNI PASTORALI. Julija 2008 je predaval vzgojiteljem semenišč o delu za nove duhovne poklice. Pripravil je nekaj

zelo konkretnih navodil za osebni pristop do kandidatov glede duhovnega poklica:

- *Ne prepustimo vsega naključju.* Otroke vključimo v različne dejavnosti (ministranti itd.), z njimi ohranjamo osebni stik in jih občasnogovorimo, povabimo k razmišljanju o duhovnem poklicu. Poslušajmo *Svetega Duha* in z njim sodelujmo. Vsak mladostnik je drugačen. Moramo ga dobro poznati, da ga bomo lahko nagovorili na primeren način.
- *Pojdimo tja, kjer poklici so.* Pojdimo med mlade in naredimo vse, kar je v naši moči. Vzpostavimo in ohranjamo osebni stik, četudi to stane veliko časa, poti in materialnih sredstev.
- *Upoštevajmo, da imajo mladi velike ambicije.* Če Gospod nekoga pripravlja na duhovni poklic, pričakuje od njega odgovor, poln *idealizma*. Verjemimo v idealizem mladih in mladi se bodo hoteli pogovarjati z nami tudi o duhovnem poklicu.

- *Nagovor naj bo veselo oznanilo brez žalitev ali psihičnih pritiskov.* Vsak duhovni poklic je dar, ki ga daje Bog in pri tem spoštuje našo svobodno voljo.
- *Ne bojmo se vprašati mladih, če razmišljajo o duhovnem poklicu.* Recimo na primer: Si že kdaj razmišljal, da bi postal duhovnik? Premisli, če te morda Bog ne kliče v duhovniški poklic?
- *Pri delu za duhovne poklice je najlepše, če sami spoštujemo svoj duhovni poklic.* Mladi bodo takoj razumeli, da je »sreča v tem, da si poklican!«.
- *Za poklice ni dovolj le moliti* (prim. Lk 10,3). Jezus nas sicer prosi za molitev, a nas tudi kot delavce pošilja med mlade. Mladi si želijo osebnega stika z duhovnikom, redovnikom/co.

4. Ovire ali nevarnosti

● *Ovire ali nevarnosti s strani sejalca*

- *Pretiravanje ali vsiljivost* duši duhovne poklice. Mladi se začno izogibati, če dobijo vtis, da jih kdo sili v duhovni poklic. Želijo si SVOBODE glede svoje odločitve in prav je, da jim jo pustimo, tudi če njihova odločitev ne bo po naši zamisli. Dokument *Novi duhovni poklici za novo Evropo* predlaga: »Če se je nekdanji cilj pastorale novačenje in je bila metoda propaganda, često z nasilnim poseganjem v osebno svobodo, mora biti sedaj vedno bolj jasno, da je cilj pastorale privedi osebo k razpoznavanju Božjega načrta v njenem življenju.« (CD 76).
- *Splošna molitev za duhovne poklice ne zadostuje.* Prav je, da molimo tudi za konkretne osebe, kličemo nanje blagoslov, naj jim Gospod odpre srce in da pogum za pravo odločitev.
- *Omahljivost in nestanovitnost ugaša duhovne poklice.* Dobro je delati načrtno, vztrajati na dolgi rok in ne obupati ob neuspešnih poskusih ali pičlih rezultatih. Bog je večji od naših načrtov.

● ***Ovire in nevarnosti s strani naslovljencev***

– *Javno mnenje, slaba domača vzgoja, veliko drugih bleščečih ponudb sveta in skušnjave begajo mlade, da ne slišijo Božjega vabila. Zato je potreben 📖 DUHOVNI BOJ, post, molitev in vztrajno sejanje.*

– *Mladi so nestanovitni in dovzetni za različne vplive, zlasti tiste, ki za malo truda obljublajo veliko. Začetno navdušenje v njihovih srcih lahko hitro ugasne, zato ga moramo ohranjati s pogostimi stiki in načrtnim delom. Ohranimo vpliv nanje, seveda v najboljšem pomenu besede, sicer ga bodo imeli in*

ga že imajo drugi. 'Boj za duše' je neizprosen.

– *Duhovni poklic se v javnosti, zlasti v medijih, mladim večkrat predstavlja kot negativno in nadležno stvar. Mladi zato potrebujejo veliko pozitivnih spodbud in kakovostne duhovne hrane, duhovno spremljanje in pastoralno skrb, da bodo njihove duše ostale goreče.*

II. SPREMLJATI

Pot v Emavs

»In glej, prav tisti dan sta dva izmed njih potovala v vas, ki se imenuje Emavs in je šestdeset stadijev oddaljena od Jeruzalema. Pogovarjala sta se o vsem tem, kar se je zgodilo. In medtem ko sta se pogovarjala in razpravljala, se jima je približal sam Jezus in hodil z njima. Njune oči pa so bile zastrte, da ga nista spoznala. Rekel jima je: 'O kakšnih rečeh se pogovarjata med potjo?' Žalostna sta obstala in eden izmed njiju, ki mu je bilo ime Kleopa, mu je odgovoril: 'Si ti edini tujec v Jeruzalemu, ki ne ve, kaj se je tam zgodilo te dni?' 'Kaj neki?' je rekel. Dejala sta: 'Kar se je zgodilo z Jezusom Nazarečanom, ki je bil prerok, mogočen v dejanju in besedi pred Bogom in vsem ljudstvom; kako so ga naši veliki duhovniki in poglavarji izročili v smrtno obsodbo in ga križali. Mi pa smo upali, da je on tisti, ki bo odkupil Izrael. Vrh vsega pa je danes že tretji dan, odkar se je to zgodilo. Vsi iz sebe smo tudi zaradi nekaterih žena iz naših vrst. Ko so bile zgodaj zjutraj pri grobu in niso našle njegovega telesa, so se vrnile in pripovedovale, da so imele celó videnje angelov, ki so dejali, da živi. Nekateri izmed naših so šli h grobu in so našli vse takó, kakor so pripovedovale žene, njega pa niso videli.' In on jima je rekel: 'O nespametna in počasna v srcu za verovanje vsega, kar so povedali preroki! Mar ni bilo potrebno, da je Mesija to pretrpel in šel v svojo slavo?' Tedaj je začel z Mojzesom in vsemi preroki ter jima razlagal, kar je napisano o njem v vseh Pismih.

Medtem so se približali vasi, kamor so bili namenjeni. On pa se je delal, kakor da gre dalje. Silila sta ga in govorila: 'Ostani z nama, kajti proti večeru gre in dan se je že nagnil.' In vstopil je, da bi ostal pri njiju. Ko je sédel z njima za mizo, je vzel kruh, blagoslovil, ga razlomil in jima ga dal. Tedaj so se jima odprle oči in sta ga spoznala. On pa je izginil izpred njiju. In rekla sta drug drugemu: 'Ali ni najino srce gorelo v naju, ko nama je po poti govoril in odpiral Pisma?' Še tisto uro sta vstala

in se vrnila v Jeruzalem ter našla zbrane enajstere in tiste, ki so bili z njimi. Govorili so, da je bil Gospod resnično obujen in se prikazal Simonu. Tudi ona dva sta pripovedovala, kaj se je zgodilo na poti in kako sta ga prepoznala po lomljenju kruha.» (Lk 24, 13-35)

1. Kaj pomeni spremljati 📖 DUHOVNI POKLIC v župniji?

Župnija je osnovni življenjski prostor za prebujanje, rast in dozorevanje duhovnih poklicev. V župniji ⚙️ MLADOSTNIK nadaljuje uvajanje v življenje po veri. Tam naj bi izkušal navzočnost Boga, doživel skupnost Cerkve, se čutil sprejetega in se uvajal v konkretno in dejavno sodelovanje pri življenju in poslanstvu krajevne Cerkve. Župnija je tudi kraj razpoznavanja osebne poklicanosti in poslanstva ter zato tudi kraj spremljanja 📖 DUHOVNEGA POKLICA. O spremljanju poklica v župniji lahko govorimo v najširšem smislu.

S tem mislimo na spremljanje kristjana, ki je po krstu poklican v življenje z Bogom. Mislimo pa tudi na spremljanje nekoga, ki je pred življenjsko izbiro (npr. za zakon).

V ožjem smislu govorimo o spremljanju poklica, ko imamo v mislih človekovo posebno poklicanost v DUHOVNIŠKI, DIAKONSKI, REDOVNIŠKI, MISIJONARSKI POKLIC oz. v različne oblike USTANOV POSVEČENEGA ŽIVLJENJA.

Spremljati duhovni poklic pomeni, pomagati posamezniku (ali skupini):

- da odkrije življenje kot dar, sebe globlje spozna, se v veselju sprejme, integrira svojo osebno zgodovino;
- do zrele dejavne vere, v moči katere bo zmožen svobodne in odgovorne življenjske odločitve: da prepozna v svojem življenju navzočnost Boga, zaživi z njim pristen, osebni odnos ter ga neguje z rednim molitvenim in zakramentalnim življenjem;
- prepoznavati in prečiščevati življenjsko poklicanost, tako da iz osebne zgodovine razbere, odkrije svojo identiteto in življenjsko poklicanost ter jo v skladu z Božjim načrtom v notranji svobodi in ljubezni odgovorno zaživi.

S spremljanjem ustvarjamo primernejše pogoje, bolj ugodno okolje za razvoj oz. rast duhovnega poklica. Posameznikom in skupinam vztrajno in načrtno pomagamo, da se v srce položeno seme duhovnega poklica lažje razvije do vse polnosti.

2. Dejavniki spremljanja

● *Bog je prvi, ki spremlja*

Bog je prvi in glavni v poklicnem dogajanju. On se v svoji ljubezni človeku razodeva in podarja. On sam se človeku približa tam, kjer je, kot Jezus učencema na poti v Emavs. On se na človeka ozre. On sam ga izvoli. On ga pokliče. On vabi, naj se mu popolnoma

podari. Vsak poklic je milostni dar (prim. Mt 19,11), ki prihaja od Očeta (prim. Jn 15,16) in od izbranih zahteva odgovor. V vsakem duhovnem poklicu gre za dialog med Bogom in človekom. Glavni sogovornik je Bog, ki »zaradi svojega sklepa in milosti« (2 Tim 1,9) kliče kogar hoče, kadar hoče in kakor hoče; Bog, ki vse ljudi kliče k odrešenju. Svoboda Boga sreča svobodo človeka v skrivnostnem in očarljivem dialogu, zgrajenem iz besed in tihot, sporočil in dejanj, pogledov in kretenj; popolna Božja svoboda se sreča z nepopolno človeško svobodo. Duhovni poklic izhaja v celoti iz Božjega, a dejansko tudi iz človekovega delovanja: je delo in vstop Boga v srce človekove SVOBODE in je tudi človekov napor in boj, da bi bil svoboden v sprejemanju daru.

● ***Spremljanec je prvi, ki se odziva***

Spremljanec postopno odkriva prejeti dar in v sebi prepoznava Božje vabilo. Nekdo ga zazna hitro, drugi prehodi dolgo pot, nekdo se lahko upira ali ga ignorira, spet drugi raziskuje. Odločitev raste in dozoreva do končnega DA (ali tudi ne), ko brezpogojno podari življenje. Odgovor na Božji klic mu začne odstirati globine izbire in ga vodi v novo življenje. Vstop v MALO SEMENIŠČE, BOGOSLOVJE ALI USTANOVO POSVEČENEGA ŽIVLJENJA je nadaljevanje postopnega odgovarjanja na Božje vsakdanje nagovore in začetek tesnejšega življenja z Njim.

Poklicani je prvi odgovoren za proces iskanja. Odkrivanja se loti z duhom resnične odgovornosti, z dejavnim sodelovanjem in kritičnostjo znotraj procesa iskanja. Seveda upošteva zmožnosti in ritem zmogljivosti. Poklicno zorenje je zanj lažje in učinkovitejše ob izkušenem SPREMLJEVALCU. Na poti zorenja je osredotočen na končni cilj, na samostojnost, ki naj bi jo dosegel. Ta se kaže v zmožnosti kritičnega izbiranja in izoblikovanju lastnega življenjskega sloga.

● ***Spremljevalec je posrednik med Bogom in spremljancem***

Spremljevalec je lahko DUHOVNIK, REDOVNIK, REDOVNICA ALI LAIK, ki:

- je sicer še sam na poti, a kot izkušen iskalec Boga zmožen spremljati druge;
- zna pokazati na lepoto hoje za Gospodom in na tej poti odstranjevati nastale ovire;
- prežet z evangelijem, k globljemu odnosu z Gospodom pomaga tudi drugim;
- je pristen v odnosu s seboj in z drugimi;
- je navzoč med mladimi, pozna njihov svet ter se zna spustiti k njim v njihovih konkretnih situacijah – kot Jezus k učencema na poti v Emavs;

- je odprt, zmožen poslušanja, izražanja in brezpogojnega sprejemanja, dobrohoten, čuteč in pozoren; poleg besed zaznava tudi neverbalno govorico;
 - je previden in diskreten, potrpežljiv in razumevajoč, zmožen razločevanja, odprt za edinstven način delovanja Svetega Duha v vsakem spremljancu;
 - zna upati, v procesu spoštovati svobodo in postopnost, slediti zmogljivosti in osebnemu ritmu posameznika, zna spodbujati delne, zrele in odrasle odločitve, prepričan v zmago dobrega;
 - je zmožen velikodušnega in zastonjskega podarjanja sebe in svojih darov;
 - se zaveda in zaupa, da Bog deluje tudi v srcu spremljanca;
 - spominja na skladnost (usklajenost) želja, hrepenenj in življenja.
- Ni nujno, da ima spremljevalec vse te lastnosti že v polni meri. Pomembno je, da si zanje prizadeva.

3. Oblike spremljanja duhovnega poklica v župniji

- **Spremljanje skupin**

Spremljanje skupin v širšem smislu se začne že v ZGODNJEM OTROŠTVU, ko otroci pridejo k verouku ali drugim dejavnostim v župniji. Nadaljuje se skozi vsa starostna obdobja, s skupini primernimi poudarki in ustreznimi metodami. Zlasti se posvetimo mladim v dobi odraščanja.

Način spremljanja izberemo glede na potrebe spremljancev, ki so zbrani v skupini. Naprej v njej ustvarimo prostor zaupanja in sprejetosti, kjer bo vsak spoštovan in cenjen v tem, kar je. Posebno pozornost posvetimo graditvi in rasti medosebnih odnosov. Potem naj bo skupina prostor, kjer se bo vsak lahko poglobljajal in rasel v osebni veri, gradil odnos z Bogom, sebe bolje spoznaval. Nadalje omogočimo prostor podarjanja, kjer bodo spremljanci odkrivali svoje darove, razvijali ustvarjalnost in se zastavili kot prostovoljci (animatorji, sodelavci pri Karitas v župniji itd.).

Čeprav so te skupine različne narave, so neposredno ali posredno povezane s poklicno pastoralo. V širšem smislu je namreč poklicno naravnana vsaka skupina, ki mladim pomaga k poglobljanju krstne poklicnosti ter k postopnemu človeškemu, krščanskemu in poklicnemu zorenju. V ožjem smislu s poklicnim spremljanjem skupine mislimo na skupino spremljancev, ki gre skupaj skozi proces iskanja in razločevanja življenjske poklicnosti. Takšno skupino spremlja duhovnik, redovnik, redovnica, katehist ali drug laik, ki ima na tem področju lastno izkušnjo in tudi potrebno znanje.

- **Spremljanje posameznika**

Spremljanje je konkretna pomoč posamezniku, ki išče lastno življenjsko poklicnost v skladu z Božjim načrtom. Je pot celostnega zorenja na človeški, krščanski in poklicni ravni, ki jo v ritmu lastne zmogljivosti hodi nek posameznik, dokler ne pride do tolikšne zrelosti, da

more svobodno in odgovorno slediti Božjemu klicu. Na tej poti ga spremlja izkušen spremljevalec, ki pozna pot, glas in korake Boga.

4. Kdaj začeti spremljati?

Nikoli ni prezgodaj! Čim prej začnemo gojiti seme klica, ki ga je Bog položil v sleherno človeško srce (📖 SKUPNA POKLICANOST), tem bolj gotovo bomo želi tudi sadove. Vemo tudi, da je mlada, še »nepopisana srca« lažje oblikovati.

Nikdar tudi ni prepozno, četudi začnemo pri nekom šele v 🌸 MLADOSTNI DOBI ali v 🌸 ODRASLI DOBI. Kljub vsemu je najbolje spremljati »poklicanega« v njegovem dozorevanju od 🌸 ZGODNJEGA OTROŠTVA do njegove 🌸 ODRASLOSTI, vse dokler ni zmožen v svobodi in ljubezni dati osebni odgovor Božjemu vabilu in ga tudi dejansko uresničiti.

V ✨ ZGODNJEM OTROŠTVU imajo (naj)večjo vlogo starši. S svojim življenjem po krščanskih vrednotah ustvarjajo zdravo okolje za vsestransko (tudi za poklicno) rast svojih otrok. 📖 PASTORALNI DELAVEC v tem obdobju v rednih in občasnih stikih z otroki in tudi preko staršev spodbuja ozračje vere in zaupanja v družini, kjer se krščanske vrednote preprosto in spontano vsrkava. Goji in pospešuje držo vere in osebnega odnosa do Jezusa. Da bi molitev vse bolj postajala pogovor z Bogom: uvaja v tišino, uči poslušanja, goji zavest obdarjenosti, zastonjskosti in izbranosti, uči drže hvaležnosti, prebuja veselje nad tem, kar prejema. Vodi v stik s svetopi-smeskimi liki poklicanih in uči poslušnosti Bogu, ki kliče. Uči jih čudenja nad lepoto stvarstva in omogoča stik z verskimi simboli.

V ✨ OBDOBJU SREDNJEGA IN POZNEGA OTROŠTVA ima spremljevalec že večjo vlogo. Otroci preko toplega ozračja odnosov v rednih/občasnih skupinah vsrkavajo vrednote. Spremljevalec vodi v odnos z Jezusom Kristusom, ki naj bi ga otroci ob njem bolj spoznali in bolj vzljubili. Prebuja zanimanje za bogastvo krščanske dediščine: zakramente, katekizem, Karitas, življenje svetnikov, različne 📖 DUHOVNE POKLICE in podobno. Omogoča stik z ljudmi, ki so zastavili svoje življenje za Boga in za druge. Ustvarja pozitivno klimo – ozračje, v katerem bo otrok lahko raziskoval različne poklice. Prebuja zavzetost za dialog prijateljstva z Bogom in čut odgovornosti za druge.

V precej zahtevnem obdobju odraščanja spremljevalec ✨ MLADOSTNIKU stoji ob strani v njegovih iskanjih, bojih, dvomih, naporih. V marsikdaj težavnem doživljanju življenjskih situacij mu razširja pogled, upošteva realnost, ga z molitvijo podpira, a pokaže tudi na lepoto razvijanja celostnih odnosov na človeški, duhovni, socialni in družbeni ravni ter notranjega zorenja. Ob morebitnih odklonih in padcih ga razumevajoče sprejema in mu preko odnosa

daje okusiti »usmiljenost Očeta«, ki vedno znova odpušča. Izpoveduje lepoto življenja, ki se uresničuje po Božjem načrtu.

⚙ **MLADOSTNIKU/⚙ ODRASLEMU človeku v odločanju** spremljevalec posveča vso pozornost. Pomaga mu k ponotranjenju vrednot in ga spodbuja:

- **k poslušanju:** da si vzame čas, da prisluhne Bogu, njegovi besedi in načrtom; da načrtno prisluhne sebi, svojim globinskim željam in v sebi zaznava, kaj ga resnično osrečuje;
- **k notranji svobodi in izbiranju:** vsega, kar vodi v globlji osebni odnos z Bogom; vsega, kar ga vodi k Bogu in izpolnjevanju njegovih načrtov; vsega, kar ga v globini bolj bogati in kar je bolj v skladu z njegovimi globinskimi željami; vsega, kar ga bolj odpira ljudem;

- **k odpovedi vsemu:** kar ga ne vodi k Bogu, mu ne daje živeti v skladu z njegovimi načrti in kar ga v globini ne izpolnjuje;
- **k hoji za Kristusom:** h konkretnemu usklajevanju svojih želja z Božjimi željami; h gojenju globljega osebnega odnosa z Bogom; k postopnim korakom uresničevanja Božje besede in njegovih načrtov;
- **k pristni veri:** da preprosto veruje Božji ljubezni, se na Boga zanesse in se mu z ljubeznijo povsem prepusti, na poti, kamor ga on kliče; da kljub temi in preizkušnjam sledi Bogu in njegovim načrtom; da z realnostjo priznava in sprejema svoje darove in svoje meje ter se, tak, kot je, z ljubeznijo preda službi Bogu in ljudem (bodisi na poti družinskega ali Bogu posvečenega življenja); da veruje, četudi ne vidi;
- **k pogumnemu oznanjevanju:** da se v skladu s svojo življenjsko identiteto veseli tega, kar je, in se ves preda Božjim načrtom ter postane velikodušen glasnik Božjih del (evangelija).

5. Kako spremljati?

● *Vloga spremljevalca*

Spremljevalec je spremljancu blizu. Z njim gre na pot iskanja Boga. Pazljivo, dobrohotno in z ljubeznijo ga posluša. Sprejema ga z vso njegovo resničnostjo. Odmeva na povedano in postavlja ustrezna vprašanja. Občutljiv in pozoren je na vsako situacijo, ki bi mogla voditi v rast človeka in Božjega kraljestva v njem. Prepoznava in razločuje dejavnike, ki so usmerjeni v rast, od tistih, ki jo zavirajo, ter uči razločevanja v Duhu tudi spremljanca.

Glavna oblika njunega komuniciranja je pogovor. Ta je reden in dovolj pogost (enkrat mesečno). Spremljancu olajša prepoznavanje in sprejemanje Božje volje. Sočasno ga že uvaja v pogovor in notranjo intimnost z Bogom. V njem se namreč spremljanec uči v odprtosti Bogu vse izreči in neguje razpoložljivost za poslušanje Bož-

je besede, po kateri razume in sprejema Božjo voljo kot normo svojega življenja in delovanja.

Spremljevalec skozi pogovor navdihuje in osredotoča na bistveno. Ima izostren čut za resničnost življenja in dogodkov. Razširja obzorje, opozarja še na druge možnosti in razkrinkava skušnjave. V malodušnosti spodbuja in vliva zaupanje. Obenem spodbuja, da spremljanec sam pride do spoznanja resnice in sprejme potrebne odločitve ter njihove posledice.

Spremljevalec spremljancu omogoči čim boljše poznavanje poti, ustanove, načina življenja, za katerega se odloča, izkoristi najrazličnejše možnosti. Posreduje prospekte, primerno literaturo in informacije o različnih duhovnih poklicih ter o možnostih njihovega spoznavanja. Organizira duhovne vaje ali priporoči udeležbo na že organiziranih, kjer lahko spremljanec poglobi odnos do Boga in do sebe. Ob različnih priložnostih mlade pelje v BOGOSLOVJE, v kakšno USTANOVO POSVEČENEGA ŽIVLJENJA, se z njimi udeleži dneva odprtih vrat in drugih v ta namen organiziranih srečanj. Spremljancu omogoči izkustvo apostolskega življenja: ga spodbuja, na župniji omogoča konkretno udejstvovanje in mu zaupa konkretne odgovornosti. Goji stike z družino mladih iskalcev: obiskuje njih in njihove družine.

● **Odločilnost molitve**

Bistvo procesa prepoznavanja poklicanosti tako za spremljevalca kot za iskalca je molitev. Le-ta med Bogom in spremljancem odnos vzpostavlja, ga neguje in krepi. Odpira človekovo srce za Božje delovanje, ga naredi pozornega, velikodušnega, pripravljenega poslušati Boga, sprejeti njegov klic in se mu predati v ljubezni. Molitev spremljanca krepi in hrani v bojih in napetostih, ki jih iskanje prinaša s seboj. Uči ga čakati potrpežljivo in zaupno, v prepričanju, da bo Bog prošnjo sprejel in mu ob svojem času potrdil življenjski načrt. Spremljancu pomaga, da se odpove lastnim ambicijam, da bi lahko sprejel pričakovanja, vprašanja, želje Drugega – Očeta, ki lahko spremljancu osvetli pot. Molitev budi hvaležnost za neizmeren dar, ki je človeku podarjen in ga končno ohranja v ljubezni in zvestobi.

Spremljevalec ne more biti usposobljen za vsa področja, biti pa mora človek Duhu. Poslušen Duhu »vidi več«, kot vidi svet. Vse dogajanje presoja duhovno in zato celostno. Tesno povezan z živim Bogom v molitev spreminja vse trenutke dneva. Prežet z Duhom postaja »živi tempelj«, kjer se Boga moli v »Duhu in resnici«. S tem ustvarja okolje, v katerem morejo tudi drugi poslušati Gospodov klic. Kot človek »nenehne molitve« (prim. Tes 5,17) Božjo besedo, prebrano v liturgiji, molitvenem bogoslužju ... zvesto ohranja in premišljuje v svojem srcu. Ker priča za vrednote, ki jih živi, ljudi (otroke, mlade in odrasle) pritegne ta njegova pristnost in notranji žar.

Molitev za tiste, ki jih Bog kliče v duhovni poklic, naj bi imela v župniji in drugih skupnostih osrednje mesto. Zlasti pomembni dnevi so četrтки pred prvim petkom, prvi petki in sobote v mesecu. Na ta dan je najodličnejša prav daritev svete maše, tudi po namenu »za nove duhovne poklice«.

● *Kako spremljevalec spremlja?*

Spremljevalec bolj pričuje z življenjem, kot govori z besedami. K spremljancu pristopa osebno, v duhu dialoga, brez strahu in v velikem spoštovanju do vsega, kar živi.

Dela načrtno. Izhaja iz temeljnih in univerzalnih vrednot in resnic, ki zadevajo vse: pomaga, da se človek zave različnih klicev, bogastva človeških in krščanskih vrednot, smisla življenja. Postopno preide k vedno bolj osebnim in konkretnim odločitvam, ki so skladne z Božjim klicem, in je pozoren na celostno rast osebe.

Gre od SKUPNE k posebni poklicanosti! Ne zanemari skupnega vidika. Pokaže na medsebojno povezanost poklicev – isti izvir in isti cilj. Jasno pokaže na razlike med splošno in posebno poklicanostjo. Pogumno predloži tudi poklic v duhovništvo in posvečeno življenje.

Ima jasno vizijo. Vse njegovo delovanje (verouk, adoracija, delo s starši in podobno) ima poklicni naboj. Razmislek o duhovnem poklicu predlaga večkrat v življenju. Izziva na različne načine. Upošteva postopnost, proces rasti (npr. ponotranjenje vrednot). V iskalcu krepí zavest odgovornosti za osebno rast.

6. Področja spremljanja

Poklicna identiteta zajema vse ravni: človeško (telesno-duševno) in raven medosebnih odnosov, duhovno raven in raven življenjske poklicanosti ter poslanstva. Pomoč iskalcu je teoretična in izkustvena. Navedena merila so za spremljevalca kot orientacijske točke, iskalcu pa pomagajo, da na zahtevni poti rasti bolj spozna samega sebe, svoje globinske želje in k čemu ga kliče Bog. Ravni so med seboj sicer prepletene, za lažje razumevanje pa navedimo vsako posebej.

6 A. Človeška (telesno-duševna) raven in raven medosebnih odnosov

Za duhovni poklic se od osebe zahteva primerno psiho-fizično zdravje in osebnostna uravnovešenost.

- **Na začetku spremljanja**

Na začetku spremljanja je potrebno spoznati, kakšna je človekova samopodoba, zdravje in zmožnost za delo, njegova življenjska zgodba, družinski kontekst, psihična uravnovešenost, notranje vezanosti in konfliktna področja, lestvica vrednot, zvestoba dani besedi, zmožnost za medosebne odnose, 📖 ČUSTVENA, čutna in spolna zrelost, intelektualne sposobnosti in darovi ter morebitna patološka raven.

- **Cilj**

Spremljanca je potrebno pripeljati do takšne človeške zrelosti, da bo svobodno in odgovorno naredil življenjsko odločitev in sprejel tudi njene posledice. Voditi ga je potrebno do takšne notranje

svobode in prožnosti, v kateri bo zmožen zrelih medsebojnih odnosov, lastnega obvladovanja in zdravega soočanja s konflikti in sodelovanja z drugimi.

- **Preverljiva dejstva v procesu človeške rasti**

Spremljanec naj postane sposoben zdravega odnosa do sebe. Pri tem so pomembni: čut za OSEBNO IDENTITETO; poznavanje, sprejemanje in usmerjanje sebe; zmožnost samoobvladovanja in gospodovanja lastnim vzgibom, tudi na področju spolnosti, torej zmožnost za CELIBAT; sprejetje ran in bolečin (integracija lastne preteklosti); integracija lastne čustvenosti in spolne usmerjenosti; poznavanje in priznavanje lastnih meja; jasen čut za greh; zmožnost svobodnega odločanja; primerna skrb in odgovornost za lastno življenje: hrana, počitek, sprostitev in notranje ravnovesje; čutiti se ljubljen; zdrava razsodnost; zmožnost soočanja z različnimi odvisnostmi; sposobnost razločevanja, sprejemanja trdnih odločitev, prevzemanja nalog; zmožnost živeti v osamljenosti srca, ki jo »naseljuje Bog«; pripravljenost razvijati samega sebe na tele-

snem, psihičnem, socialnem, intelektualnem, moralnem in duhovnem področju; odprtost in pripravljenost za rast kljub zahtevni poti vzgoje; iskrenost in zvestoba itd.

Spremljanec naj postane sposoben zdravega odnosa do drugih. Pri tem je pomembno: zmožnost komunikacije; sprejemanje drugega v njegovi drugačnosti; zmožnost pozitivnih odnosov prijateljstva in sodelovanja; odprtost, sprejemljivost in prožnost za nove vrednote, drže, poglede in izkustva; duh sodelovanja, odgovornost, zanesljivost; avtonomnost glede družinskih odnosov; pripravljenost in zmožnost soočanja s konflikti; sposobnost sprejeti, živeti, pogovarjati se in delati z drugimi; sposobnost razvijanja pozitivnih medsebojnih odnosov z moškimi in ženskami; velikodušnost in zaštonjskost.

- ***Ovire, ki zmanjšujejo rast na človeški ravni***

Samozadostnost, zagledanost vase ali nizka samopodoba; nenavadna zaprtost do drugih; idealiziranje sebe, pomanjkanje samokritike; pomanjkanje odkritosti in iskrenosti; nezvestoba dani besedi; neposlušnost; nerazsodnost; infantilnost oz. velika čustvena labilnost; nezmožnost za sodelovanje; ekstremnost; posesivnost v odnosu do ljudi in stvari; dominantnost; individualizem, ljubosumnost; presojanje sebe zgolj po učinkih; primerjanje z drugimi.

- ***Sredstva, s katerimi se lahko pospešuje rast na človeški ravni***

Reden in dovolj pogost osebni pogovor; dnevno spraševanje vesti (eksamen) in redno preverjanje samega sebe; psihološki test; redno branje primernih člankov in knjig ali obisk različnih predavanj na to temo; redna srečanja v skupini; timsko delo – priprava, izvedba in refleksija skupnih projektov v župniji, skupini; spodbujanje k vsakdanjim, malim odločitvam; ponovno ovrednotenje lastne življenjske zgodbe; odgovorno udejstvovanje v družini, župniji, dekaniji itd.

6 B. Duhovna raven (vera, nadnaravne kreposti) – rast v evangeljskem duhu

- ***Na začetku spremljanja je potrebno***

Upoštevati človekovo edinstvenost in duhovno resničnost, ki jo živi: podobo Boga; njegovo zgodbo 📖 DUHOVNEGA ŽIVLJENJA; dosedanjo prakso molitvenega in zakramentalnega življenja; odnos do Boga; njegov čut do Cerkve in angažiranost v njej; vzgojo vesti; vsebino njegove vere; ponotranjene vrednote.

- ***Na duhovni ravni je potrebno***

Prečistiti podobo Boga; doseči živ, osebni odnos z Jezusom in Očetom; biti poslušen Svetemu Duhu; živeti s Kristusom velikonočno skrivnost; živo izkusiti (npr. župnijsko) skupnost Cerkve; ponotranjiti evangeljske vrednote in živeti služenje.

- ***Nekatera znamenja, s katerimi prepoznavamo duhovno rast***

Zavest obdarjenosti in čut hvaležnosti; poznavanje Boga v njegovi presežnosti; osebni odnos z Bogom, želja po molitvi in osredinjenju samega sebe v Bogu; čut za sveto; odprtost za Božji načrt; pripravljenost na darovanje in duh služenja; želja po iskanju Boga v vseh stvareh in spolnjevanje Božje volje; živ in pristen osebni odnos z Jezusom; redna molitev in zakramentalno življenje ter prizadevanje za zvesto hojo za Kristusom; redno branje in premišljevanje Božje besede (📖 LECTIO DIVINA), želja po biti evangeliziran in evangelizirati; pripravljenost za stalno spreobračanje; živa vera; poznanje in sprejemanje vsebin katoliške vere in morale; dobro oblikovana vest, ki človeka spodbuja, da v globini svojega srca posluša Božji glas in mu sledi brez odklonov; živ čut in ljubezen do Cerkve; zavedanje Božjega odrešenjskega delovanja v lastnem življenju ter v življenju Cerkve in sveta; vztrajanje v preizkušnjah.

- ***Nekatere ovire, s katerimi se je potrebno soočati***

Zgrešena, iluzorna ali nasprotujoča si podoba Boga; nestanovitnost v molitvenem in zakramentalnem življenju; nesposobnost za hvaležnost; nezmožnost priznati svoje meje; perfekcionizem; narcisizem; pozunanjenost; pomanjkanje čuta za presežnost; nezmožnost za zaupanje in predanost Gospodu.

- ***Glavna sredstva, s katerimi se pospešuje duhovno rast***

Prečiščevanje podobe Boga (ob kontemplaciji svetopisemskih besedil); uvajanje v molitveno in zakramentalno življenje; uvaja-

nje – redno branje in premišljevanje Božje besede; aktivno življenje z liturgičnimi časi; redno 📖 DUHOVNO SPREMLJANJE; redna spoved; branje primernih člankov in knjig; dnevi zbranosti, duhovne vaje; prebiranje življenjepisov svetnikov; dnevno spraševanje vesti, občasna podaljšana refleksija duhovne poti; skupna priprava praznikov v župniji; pričevanje vere in poklicanosti – že poklicanih.

6 C. Raven življenjske poklicanosti in poslanstva

Gre za rast v smislu jasnejšega in globljega prepoznavanja življenjske poklicanosti in poslanstva.

- ***Na začetku spremljanja je potrebno***

Upoštevati osebno zgodbo življenjske poklicanosti; razloge za odločitve; trajanje; možnost skritih motivov: beg od doma (npr. agresivni oče), beg od trdega dela (npr. brezposelnost, revna kmetija, monotono delo), strah pred partnerskim odnosom, začetek bolezni, beg pred zasvojenostjo itd.); preveriti čut za potrebe Cerkev in sveta; ugotoviti skladnost med govorjenjem in delovanjem.

- ***Na ravni poklicanosti in poslanstva sledimo naslednjim ciljem***

Spremljancu omogočiti zadostno poznavanje KARIZME oz. poklica, za katerega se odloča. Tako bo v notranji svobodi, miru in veselju lažje prepoznal Božji načrt za svoje življenje.

Sledi dokončna odločitev. Spremljanec velikodušno odgovori na Božji klic, se mu z ljubeznijo ves podari ter vstopi v MALO SEMENIŠČE, BOGOSLOVJE, USTANOVNO BOGU POSVEČENEGA ali na pot družinskega življenja.

- ***Merila, ki lahko pomagajo prepoznati življenjsko poklicanost***

Jasna zgodba Božjega klica. Veselje in hvaležnost za prejeti dar (duhovnega) poklica. Globlje poznavanje Boga, ki kliče, in rast v ljubezni do njega. Globlje poznavanje in sprejemanje darov in omejenosti. Hoja za Kristusom v konkretnem življenju. Duh vere. Poznavanje vrednote poklicanosti in cenitev poklica. Prečiščenje motivacij. Čut pripadnosti. Služenje iz ljubezni – ljubezen do Cerkev. Nova lestvica vrednot – usklajenost želja in življenja. Osebna, svobodna odločitev. Dinamična zvestoba; zavest Božjega odrešenjskega delovanja v lastnem življenju in v življenju Cerkev in sveta; zmožnost

sprejemati duhovni poklic kot služenje in ne kot iskanje lastnih privilegijev; čut za uboge in obrobne ter sposobnost deliti z drugimi; zmožnost »razbiranja znamenj časa«; vztrajanje v preizkušnjah.

- ***Ovire, s katerimi se je potrebno soočiti***

Materializem in potrošništvo; pomanjkanje vere; javno mnenje nenaklonjeno duhovnim poklicem; nasprotovanje staršev, prijateljev; nezvestoba posvečenih; različne navezanosti: na osebe, stvari, na »življenjske sanje«; iskanje varnosti, udobnosti, beg pred križem; polovičarstvo (se dati Bogu, a ohraniti rezerve); različni strahovi: če bodo zmogli, pred vezanostjo za celo življenje.

- ***Sredstva, ki pomagajo odkrivati življenjsko poklicanost in poslanstvo***

Pogumna predložitev poklica v duhovništvo ali posvečeno življenje; odprt pogovor; redno molitveno in zakramentalno življenje (evharistija, spoved itd.); pričevanje o lastni poklicanosti; pričevanja drugih poklicanih; sodelovanje v SKUPINI SAMUEL; ne-

kajdnevno bivanje v MALEM SEMENIŠČU, BOGOSLOVJU, v USTANOVU POSVEČENEGA ŽIVLJENJA. Molitev ob svetopisemskih in svetniških likih poklicanosti; filmi z zgodbo o poklicanosti; dobra kateheza; ob pravem času postavljena vprašanja. Redno duhovno spremljanje; aktivno življenje z liturgičnimi časi; dnevi zbravnosti, duhovne vaje; stiki z bogoslovci, duhovniki, redovniki, redovnicami. Priprava slovesnosti nove maše, redovnih ZAOBLJUB; dan odprtih vrat; dnevno spraševanje vesti, občasna podaljšana refleksija prehojene poti; angažiranost v družini, župniji, dekaniji; služenje v župniji (animiranje, Karitas itd.).

Sklep

Človek, ki ga Bog kliče, je prvi odgovoren za svoj poklic. Vendar za duhovne poklice nimamo nič manjše odgovornosti PASTORALNI DELAVCI in župnijske skupnosti. Marsikateri duhovni poklic ni dozorel in je neuresničen zgolj zato, ker ni imel nikogar, ki bi ga spremljal.

Čeprav kar nekaj duhovnih poklicev zori brez duhovnega spremljevalca, pa ne moremo dovolj poudariti pomena duhovnega spremljanja. Spremljancu namreč pomaga k bolj celostni človeški, duhovni in poklicni rasti. Močno mu olajša pot prepoznavanja, prečiščevanja in zorenja za duhovni poklic ter tako omogoča zrelejše pogoje za življenjsko odločitev.

III. VZGAJATI

Modri in neumni

*»Kdor izpolnjuje postavo, gospoduje svoji misli,
zakaj modrost je najvišja stopnja strahu Gospodovega.
Kdor ni bistroumen, se ne bo dal vzgojiti;
je pa bistroumnost, ki pomnoži bridkosti.
Modrečevo spoznanje bo naraščalo kakor povodenj,
njegov nasvet kakor živ studenec.
Bedakovo srce je kakor razbit vrč,
nobenega spoznanja ne bo držalo.*

*Če razumen človek sliši modro besedo,
jo pohvali in še kaj doda;
če pa jo sliši prismuknjenec, se mu upre
in jo vrže čez ramo.
Bedakova pripoved je kakor breme na potovanju,
na ustnicah pametnega pa bomo našli milino.
Usta preudarnega so v občestvu zaželeni,
njegove besede bodo v srcu preišljevali.« (Sir 27,11-17)*

1. Kaj pomeni vzgajati DUHOVNI POKLIC?

- **Vzgajati za zavest o sebi.** Pomeni potegniti na plano resnico vzgajanca, to kar ima v srcu, kot tudi to, česar nima, česar o sebi ne ve: šibkosti in hrepenenja, da more svobodneje dati odgovor o lastni poklicanosti. Vzgajati pomeni odkriti stvarnost jaza, takšnega, kot je, če ga hočemo, da bo takšen, kot mora biti. Vzgojitelj duhovnih poklicev (izkušen duhovnik, redovnik, redovnica,

katehist ali drug za to usposobljen laik) mora poznati globine človekovega srca, da lahko spremlja tako otroka kot potem odraslega v izgradnji pravega jaza. Koliko mladih ni sprejelo duhovnega klica preprosto zato, ker jim ni nihče pomagal, da bi pozorno prisluhnili Božjim vabilom, globlje spoznali sami sebe in v sebi odkrili dvoumno in pogansko korenino določenih miselnih in čustvenih vzorcev.

- **Vzgajati za skrivnost.** Pomeni skozi vsa obdobja življenja voditi v stik s skrivnostjo, gojiti čut za skrivnost. V tej razsežnosti mora vsaka oseba rasti. Izguba čuta za skrivnost je eden največjih vzrokov za krizo duhovnih poklicev. Pravo uvajanje v skrivnost vodi namreč do vere, kar je nujno potrebno za duhovni poklic. Pristna pot duhovnega poklica pripelje vedno do odkritja Božjega očetovstva in materinstva.
- **Vzgajati za razumevanje življenja.** Vzgojancu v posameznih življenjskih obdobjih na njemu primerno starostni stopnji pomagati, da v svojem življenju odkrije sledi Boga ter postane pozoren na njegov glas.
- **Vzgajati za molitev na poti poklicanosti.** Vsak poklic se rodi iz potrpežljive in zaupne prosilne molitve. Prosilec postopno odkriva Božji načrt za svoje življenje. Pri tem mu pomagajo vzgojitelji duhovnih poklicev, ki molijo, učijo moliti in uvajajo v različne molitvene drže.

2. Vzgajati ✨ V PREDŠOLSKEM OBDOBJU

V predšolskem obdobju naj se z vidika celostne vzgoje, tudi vzgoje za poklice, daje prednost rednemu in načrtnemu delu s starši. Za to naj se uporabljajo različne priložnosti.

• *Vzgajati za zavest o sebi*

Za otroka v ✨ ZGODNJEM OTROŠTVU je zelo pomembno, da ve, komu pripada. V njem je izredno velika potreba po sprejetosti, za-varovanosti in naklonjenosti. Hrepeni po ljubezni in jasni pripadnosti, s čimer je zaznamovan že od začetka življenja in kar je vtisnjeno v človekovo naravo. Danes mnoge ovire (npr. hitre spremembe in preseljevanje, neobčutljivost za danosti, razklanost modernega ži-vljenja, občutek odvečnosti, razočaranje itd.) preprečujejo rast lju-bezni in čut za človeško in Božjo pripadnost.

Naloge vzgojiteljev v župniji

- Vzgojitelji v župniji (župnik, katehist, animator oz. drug pastoralni sodelavec) delajo s starši, ki so glavni vzgojitelji otrok v zgodnjem otroštvu.
- Pri pripravi na krst govorijo staršem o pripadnosti v družini. Ob njih otrok začuti vrednoto družine in jo vzljubi. Tako se bo čutil sprejet, varen in spoštovan.
- Organizirajo (v župniji, dekaniji) srečanja za družine z otroki v predšolskem obdobju, kar pripomore tudi k večji njihovi medsebojni povezanosti.
- Skrbijo, da se starši vključujejo v župnijske skupine (npr. v zakonsko, biblično, molitveno, v molitveno zvezo za duhovne poklice itd.).
- Spodbujajo družine, da se kot prostovoljci vključujejo v različne župnijske dejavnosti: v dobrodelne ustanove (Karitas itd.), v vzgojne ustanove (vrtec itd.) in druge župnijske skupine (moli-tvena, biblična, zakonska skupina itd.).
- Spodbujajo starše, da pripovedujejo otrokom življenjske zgodbe svetnikov.

• *Vzgajati za skrivnost*

Za vzgojo za skrivnost otrok v ✨ PREDŠOLSKEM OBDOBJU je gotovo najbolj pomembno družinsko vzdušje, okolje in obredje, ki se dogaja v družini.

Naloge vzgojiteljev v župniji:

- Učijo družine, da si vzamejo čas za tišino.
- Vzgajajo starše za praznovanje cerkvenih praznikov v družini.
- Vzgajajo starše, kako naj v družini razlagajo verske simbole in znamenja ter vanje uvajajo.

• *Vzgajati za razumevanje življenja*

Glede razumevanja življenja je nujna lestvica vrednot. Otroci potrebujejo vzgojo za poštenost, plemenitost, odgovornost, delav-

nost, vztrajnost itd. Lestvico vrednot otroci najbolj pridobivajo ob zgledu staršev (medsebojna ljubezen, potrpljenje, razumevanje, odpuščanje, pomoč, pozornost itd.).

Naloge vzgojiteljev v župniji:

- V župniji (dekaniji) organizirajo Šolo za starše.
- Ob praznikih pripravijo srečanja za družine.
- Organizirajo delavnice o krščanskih vrednotah za družine.

• Vzgajati za molitev na poti poklicanosti

☀ ZGODNJE OTROŠTVO je najugodnejši čas za oblikovanje molitvenih drž. Ne gre za učenje obrazcev, temveč za doživljanje Boga. Predšolski otrok lahko začuti lepoto, hvaležnost in skrivnostno navzočnost Boga, s katerim se lahko pogovarja, ga prosi ter se mu zahvaljuje, od njega pričakuje pomoč, varstvo, ljubezen.

Naloge vzgojiteljev v župniji:

- Organizirajo delavnice, kjer se starši uvajajo v različne molitvene načine in drže.
- Organizirajo »molitvene urice«, s katerimi se otroke vzgaja za molitvene drže.

3. Vzgojanje otrok v ☀ SREDNJEM IN POZNEM OTROŠTVU

• Vzgajati za zavest o sebi

V srednjem in poznem otroštvu se otrok postopoma osvobaja fantazijskega dojetja in prehaja k realističnemu. V tem obdobju je zelo pomembno, da otrok spozna čim več predmetov in oseb, ki so povezani z vero in verovanjem. Nujni so jasni in enoznačni ukazi ter jasne meje. Za otroka je škodljiva neresna in otročja vzgoja.

Naloge vzgojiteljev v župniji:

- Pri verouku prebujajo v otroku zavest o sebi.
- Do otroka gojijo resen in odgovoren odnos.
- Za vzgajanje zavesti o sebi uporabljajo različne verske obveroučne dejavnosti in dejavnosti v župniji (ministranti, pevski zbor, skavti, oratorij itd.).

• *Vzgajati za skrivnost*

Gre za vzgajanje verskega čuta. Med najglobljimi skrivnostmi je ravno verska skrivnost. Velikokrat nam zmanjka besed, da bi ga zajeli. Verski čut ima otrok v srednjem in poznem otroštvu, kadar svojo

osebno usodo in usodo človeštva doživlja v luči vere, v verskem duhu, v Božji luči. Vzgojitelj, če ni dovolj pozoren, utegne otroku v tem razvojnem obdobju zelo škodovati in mu ga lahko zatre in uniči. Otroka brez verskega čuta je nemogoče popeljati do doživetja prijateljstva z Jezusom.

Naloge vzgojiteljev v župniji:

- Otroke v srednjem in poznem otroštvu uvažajo, da bi sprejemali življenje kot skrivnost.

- Pomagajo jim iskati resnični smisel različnih življenjskih dogodkov.
- Opozarjajo na skrivnosti Jezusovega življenja.

• *Vzgajati za razumevanje življenja*

Osnovno izkustvo vzgoje za razumevanje življenja je vzgoja za ljubezen. To pomeni, da se otroka v tem razvojnem obdobju vzgaja za pravo razsodnost. Na ta način bo v sebi izoblikoval tudi pravo lestvico vrednot.

Naloge vzgojiteljev v župniji:

- Vzgojitelji pristopajo tako, da se otroci ob njih počutijo varno.
- Imajo vse otroke enako radi.
- Pomagajo odkrivati življenje kot dar.
- Prebujajo čut odgovornosti za ta prejeti dar.
- Vzgajajo za duhovno razločevanje življenjskih situacij in ponudb (npr. učijo prepoznavati, kaj je zanje in za druge resnično dobro in motivirajo za odpovedi).

• *Vzgajati za molitev na poti poklicanosti*

Za otroka v srednjem in poznem otroštvu je zelo pomembna molitev. Ob vzgojitelju se otrok uči moliti, uvaja se v različne molitvene načine in drže ter v osebni odnos do Boga.

Naloge vzgojiteljev v župniji:

- Vzgojitelji prebujajo v otrocih čut za pozornost in občudovanje (npr. učijo jih, kako v naravi prepoznajo Stvarnika).
- Prebujajo čut za hvaležnost in obdarovanje (npr. pri skupnih srečanjih ozaveščajo o Božji navzočnosti).
- Z otroki molijo.

– Uvajajo v različne molitvene drže (npr. držo spoštovanja, odprtosti, poslušanja) in sodelovanje pri bogoslužju.

4. Vzgajanje ✨ MLADOSTNIKA (10 do 14 let)

• *Vzgajati za zavest o sebi*

Mladostniki v tem obdobju imajo izredno razvit čut za pravičnost, cenijo razna herojska dejanja, telesni in moralni pogum. Težko sprejemajo same sebe v celoti, še posebej hitro telesno rast in razvoj sekundarnih spolnih znakov. Vzgoja za zavest o sebi je priložnost, da mladostnik v tem obdobju začne sebe bolj spoznavati,

se postopno sprejemati in se odgovorno spopadati z življenjskimi težavami.

Naloge vzgojiteljev v župniji:

- Vzgojitelji ponudijo vzore svetnikov.
- Mladostnikom pozorno prisluhnejo in se z njimi pogovarjajo.
- V župniji ustvarjajo priložnosti za sodelovanje in jim zaupajo njim primerne odgovorne naloge (npr. ministranti, pevci, bralci ...).
- Nudijo priložnosti za druženje (npr. skupaj pripravljajo praznovanja).
- Vzgajajo za kritičen odnos do sredstev družbenega obveščanja: TV, sodobni elektronski mediji itd. (npr. skupaj pogledajo film in se z mladostniki o njem pogovorijo).

• Vzgajati za skrivnost

Vzgoja za skrivnost mu pomaga k večji odprtosti za skrivnost Boga, sebe, življenjske poklicanosti in sveta.

Naloge vzgojiteljev v župniji:

- Vzgojitelji vodijo v stik z Bogom in uvajajo v bogoslužje ter skrivnosti vere. Tako učijo za večjo odprtost do Boga.
- Mladostnika v tem obdobju učijo sprejemati življenje kot dar in ga z odgovornostjo živeti. Spodbujajo ga k odkrivanju življenjske poklicanosti in pričujejo o lepoti posvečenega življenja.
- Vzgajajo za pravi odnos do sveta in njegovih dobrin.

• Vzgajati za razumevanje življenja

Človek je od Boga ustvarjen, zato je enkratna in neponovljiva oseba. Uresniči se samo v ljubezni do Boga in do bližnjega. Za razumevanje takega življenja je potrebna vzgoja.

Naloge vzgojiteljev v župniji:

- Učijo sprejemati izzive vsakdanjega življenja (lepe in težke trenutke, uspehe in neuspehe, bolezni, starost ...).
- Z zgledom navajajo k normalnim odnosom do vseh ljudi.
- Prebujajo čut in spodbujajo k prostovoljni skrbi za ljudi v stiski (npr. mladostnike navajajo, da v vsakem človeku vidijo Jezusa in mu v stiski pomagajo; skupaj obišejo bolnika).

• Vzgajati za molitev na poti poklicanosti

Molitvene izkušnje, ki jih je mladostnik v obdobju srednjega in poznega otroštva pridobival, se sedaj okrepijo in poglobijo. Ob vzgojitelju se mladostnik še naprej uči moliti, na njemu primerni stopnji se uvaja v različne molitvene drže in v osebni odnos do Boga.

Naloge vzgojiteljev v župniji:

- Uvajajo v živ in pristen osebni odnos z Bogom (npr. ob posameznih svetopisemskih likih poklicanosti).

- Učijo moliti in uvajajo v različne molitvene načine (npr. molitev s Svetim pismom, molitev ob sliki ali simbolu, molitev ob glasbi, molitev ponavljanja itd.).
- Uvajajo v različne molitvene drže (npr. klečanje, razprostrte ali dvignjene roke; ovrednotijo molk, pripravo na molitev, ureditev prostora). Pri tem upoštevajo mladostnikovo starost in zmožnosti.
- Pomagajo h globljemu vstopanju v cerkveno, liturgično in zakramentalno življenje (npr. navajajo jih, da radi obiskujejo Jezusa v cerkvi; da se vključijo v molitveno zvezo za duhovne poklice).

5. Vzgajati MLADOSTNIKA (15 do 18 let)

• *Vzgajati za zavest o sebi*

Ena najtežjih nalog tega obdobja je resnično SPOŠTOVANJE in sprejemanje SAMEGA SEBE ter sprijaznjenje z lastno celotno podobo. Prav zato je tako potrebna vzgoja zavesti o sebi, ki bo mladostniku pomagala k dozorevanju.

Naloge vzgojiteljev v župniji:

- Vzgajajo za iskrenost, poštenost, odgovornost, mir in druge vrednote.
- Imajo čas za pogovor z mladostnikom.
- Mladostnika spodbujajo k sodelovanju. Pri tem so zahtevni in odločni.
- Spodbujajo redno refleksijo življenja (npr. pisanje dnevnika).

• Vzgajati za skrivnost

Vzgoja za skrivnost se nadaljuje. V tem obdobju naj bi še bolj rasel v večji odprtosti za skrivnost Boga, razumevanju sebe, svoje življenjske poklicanosti in sveta.

Naloge vzgojiteljev v župniji:

- Vzgojitelji vodijo v stik z Bogom, razlagajo skrivnosti vere in bogoslužnih znamenj ter spodbujajo k dejavnemu sodelovanju.
 - Mladostniku pomagajo odkrivati prejete Božje darove in jih odgovorno uporabljati (npr. učijo jih reflektirati skupne dogodke, projekte).
 - Spodbujajo k razločevanju življenjske poklicanosti in dokončni odločitvi (za Boga, stan, posamezne izbire).
 - Tudi v tem obdobju vzgajajo za pravi odnos do sveta in njegovih dobrin.

• Vzgajati za razumevanje življenja

Vzgoja za razumevanje življenja v tem obdobju vključuje: zaznavanje resničnosti, zdravo presojo, odločanje za dobro v notranji SVOBODI. Pri vzgoji so bolj prepričljivi zgledi, kakor zgolj besede.

Naloge vzgojiteljev v župniji:

- Iščejo mlade in so njihov sopotnik. Vsakega iščejo na njemu lasten način. Iščejo jih tam, kjer so, na vseh področjih življenja (šport, glasba itd.).
- Prebujajo občutljivost za potrebe ljudi okrog njih, narave, okolja ... (npr. v različnih oblikah prostovoljstva: župnijski Karitas, Vera in luč).
- Mlade vodijo k zdravemu razločevanju, z zgledom pričujejo za prave vrednote in jih spodbujajo k odločanju v notranji svobodi (npr. spodbuja k malim, odgovornim odločitvam).
- Vzgojitelju pomagajo pri vzgoji razne vzgojne ustanove, katoliška društva, gledališke skupine (na ravni župnije, dekanije, škofije itd.).

• Vzgajati za molitev na poti poklicanosti

Mladostnik je v obdobju, ko se na nov način uči molitve. Vsaka molitev vključuje: iskanje in odkrivanje sebe, zavest o Božji navzočnosti in izražanje občutij in doživetij z besedami in znamenji. Za molitev so pomembni kraj, prostor in čas.

Naloge vzgojiteljev v župniji:

- Organizirajo delavnice molitve (npr. Delavnice molitve in življenja za mlade – Larrañaga; uvajanje v meditacijo).
- Ponudijo svetopisemske skupine (npr. potopis ob svetopisemskih likih molivcev) in skupine za razločevanje poklicanosti (npr. Samuel).

- Organizirajo ali povabijo na dneve zbranosti.
- Uvajajo v govorico bogoslužnih znamenj (npr. pripravijo delavnice za izdelavo adventnih venčkov).
- Zaupajo animiranje molitve ali bogoslužja (npr. sveto mašo ali molitveno uro za duhovne poklice).
- Omogočajo udeležbo na duhovnih vajah.
- Spodbujajo, da si mladostnik ustvari dnevni, tedenski, mesečni itd. ritem duhovnega življenja (npr. dnevna meditacija, eksamen, obisk delavniške svete maše, mesečna spoved).

6. Vzgajati 📖 ODRASLEGA ČLOVEKA (po 18. letu starosti)

• Vzgajati za zavest o sebi

Odrasel človek (od 🌟 POZNEGA MLADOSTNEGA OBDOBJA do 🌟 ZGODNJE ODRASLOSTI) naj bi jasneje spoznal svojo 📖 OSEBNO IDENTITETO, izbral svojo življenjsko pot in se dokončno odločil. Vzgojitelj ga v tem obdobju spremlja.

Naloge vzgojiteljev v župniji:

- Pomagajo k poglobitvi osebne vere (npr. ponudijo ustrezno literaturo, spodbudijo k rednemu molitvenemu in zakramentalnemu življenju).
- Širijo zavest in pomagajo k odkrivanju osebne identitete.
- Mladostnike spodbujajo k spoznavanju, sprejemanju in usmerjanju sebe (npr. na organiziranih delavnicah in osebnih pogovorih).

- Informirajo in omogočajo izkušnjo različnih življenjskih poti (npr. srečanja s poklicanimi, obisk samostana, bogoslovja).
- Svetujejo pri življenjski izbiri poklica in stanu.
- Omogočajo sprejemanje odgovornosti v župniji (npr. animatorstvo, prostovoljstvo) in vzgajajo za timsko delo.

• **Vzgajati za skrivnost**

To je pot, da se v poklicanem prebudi in porodi želja po osebnem odnosu z Bogom. V tem obdobju je odrasel človek zmožen odgovoriti Bogu in ima pogum slediti Božjemu klicu. Kdor je poklican v duhovni poklic, se v polnosti zave svoje izbranosti in želje, da nanjo odgovori.

Naloge vzgojiteljev v župniji:

- Vodijo v osebni odnos in spodbujajo življenje v prijateljstvu z Bogom (npr. ob svetopisemskih odlomkih, v osebnem pogovoru, pri spovedi, ob vsakdanjih dogodkih).
- Spodbujajo k večji povezanosti molitve in življenja (npr. učijo vnašati življenjske situacije v molitev in molitev v življenje).
- Vlivajo gotovost, kako lep je Božji načrt za človeka.
- Pričujejo o svojem odnosu z Bogom in o svoji odločitvi za duhovni poklic.
- Opogumljajo za velikodušno odločitev (npr. v pogovoru razkinkavajo prazne strahove, skušnjave).

• **Vzgajati za razumevanje življenja**

Odrasel človek išče odgovor na temeljna vprašanja: kakšen smisel ima njegovo življenje, kam ga bo usmeril in za kaj ga bo daroval. Vzgoja pomaga k večjemu razumevanju bistvenih vrednot življenja in krepi pripravljenost za pogumen odgovor.

Naloge vzgojiteljev v župniji:

- Kažejo na bistvene vrednote (npr. omogočajo izkustva lepote darovanega življenja, postavljajo ustrezna vprašanja).
- Pomagajo preiščevati motivacije (npr. spodbujajo in pomagajo preverjati osredotočenost življenja v Jezusu Kristusu).
- Spodbujajo k dokončni življenjski odločitvi.

• Vzgajati za molitev na poti poklicanosti

V tem obdobju je še posebej pomembna molitev. Molitev poklicanega razsvetli, umiri in okrepi za iskren odgovor.

Naloge vzgojiteljev v župniji:

- Učijo duhovnega razločevanja na še globlji stopnji.
- Priporočajo najprimernejše molitvene oblike (npr. molitev ob svetopisemskih odlomkih, kontemplacija Jezusovega življenja) in spodbujajo rast v prijateljstvu z Bogom (vztrajanje v preizkušnjah).
- Organizirajo skupino Samuel.
- Spremljajo na poti odločanja.
- Usmerijo v duhovne vaje z osebnim spremljanjem.
- Zaupajo različne naloge v župniji (npr. animacija ministrantov, bogoslužja).
- Spodbujajo, da je mladostnik vse bolj zvest dnevnemu, tedenskemu, mesečnemu itd. ritmu duhovnega življenja (npr. dnevna meditacija, eksamen, obisk delavniške svete maše, mesečna spoved).

IV. OBLIKOVATI

Bogastvo in hoja za Jezusom

»Ko se je odpravljaj na pot, je nekdo pritekel, padel pred njim na kolena in ga vprašal: 'Dobri učitelj, kaj naj storim, da bom deležen večnega življenja?' Jezus mu je odvrnil: 'Kaj mi praviš, da sem dober?! Nihče ni dober razen enega, Boga! Zapovedi poznaš: Ne ubijaj! Ne prešuštvuj! Ne kradi! Ne pričaj po krivem! Ne goljufaj! Spoštuj očeta in mater!' Rekel mu je: 'Učitelj, vse to sem izpolnjeval že od svoje mladosti.' Jezus se je ozrl vanj, ga vzljubil in mu dejal: 'Eno ti manjka: pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim, in imel boš zaklad v nebesih; nato pridi in hodi za menoj!' Ta beseda ga je potrla in je žalosten odšel; imel je namreč veliko premoženje.« (Mr 10,17-22)

1. Kaj pomeni oblikovati duhovni poklic?

Odgovor na to vprašanje nam ponuja zgornji evangeljski odlomek. Predstavlja nam človeka, ki je že prehodil neko pot. Ni ga treba prebuditi, pomagati, da vstane in shodi. Mladenič je sam prišel k Jezusu. Celo pritekel. To nam daje slutiti, da je v njem odprtost za nekaj več, velika želja po svetem življenju. Jezusov pristop nam kaže, kaj je oblikovanje. »Jezus se je ozrl vanj in ga vzljubil.« Ni dovolj človeka opaziti. Treba ga je videti s srcem, ga vzljubiti, tako da nam je njegova usoda pri srcu. Jezus mu je rekel: »Če hočeš (...), razdaj bogastvo, postavi Boga v središče, in hodi za menoj.«

Oblikovati DUHOVNI POKLIC v župniji pomeni mladega človeka najprej postaviti v pristen odnos s Kristusom. Resnično oblikovanje se namreč dogaja v odnosu. Človeku pomaga, da v sebi postopno odkrije Božjo zamisel o njegovem življenju. Nato pa ga spodbudi za konkreten korak naprej, za pot k odločitvi, ki ima dejanske posledice zanj in za druge.

Oblikovati duhovni poklic pomeni tudi posredovati človeku vsebine in izkušnje, ki mu pomagajo, da najprej odkrije svojo obdarjenost od Boga in potem zaživi služenje bližnjim v Cerkvi iz ljubezni do Boga. Oblikovanje vpliva na misli, čustva, vzgibe, komunikacijske sposobnosti in na človeško obnašanje, po katerem človek stopa v stik s svetom in uresničuje svoje življenje.

Cilj oblikovanja je duhovno močna osebnost, oblikovana po podobi Jezusa Kristusa. Od Boga poklican človek torej oblikuje svoje misli v odnosu z Njim in Njegovo besedo in s celotno tradicijo Cerkve. Oblikovanje moremo primerjati z delom kiparja, ki iz kamnite gromote odstranjuje odvečno, da počasi izstopi resnična umetnina. Tako tudi oblikovalec pomaga mlademu odstranjevati vse tisto, kar ovira in kazni, da bi v njegovem življenju zablestela izvorna podoba, ki si jo je zamislil njegov Stvarnik in Odrešenik. Kakovostno oblikovanje se more dogajati le tam, kjer se nekdo celostno zastavi za svojo rast. Župnik lahko vsem mladim ponudi »oblikovanje«. Ali je mlad človek »oblikovanje« res sprejel oz. vrednote dovolj ponotrnil, pa lahko vidimo po sadovih. To se pokaže v konkretnih situacijah, ko se mora spopadati z različnostjo mnenj in z zahtevami sveta, ki pritiska nanj.

Jasno je, da se človek na župniji oblikuje hkrati na vseh ravneh: človeški, krščanski, poklicni itd. Različne vrste oblikovanja se ne iz-

ključujejo, temveč medsebojno dopolnjujejo in omogočajo celotno človekovo rast. Vendar se osredotočimo predvsem na duhovne vidike oblikovanja. To je na tiste vidike, ki so temeljni, da se nekdo v župniji odloči za DUHOVNI (duhovniški, diakonski, redovniški ali misijonski) POKLIC.

2. Koga oblikujemo?

Oblikovanje predstavlja na nek način vrhunec pedagoškega procesa. Je trenutek, v katerem mlademu človeku predlagamo neko *obliko (formo)*, določen način bivanja, v katerem prepozna svojo OSEBNO IDENTITETO, svoj poklic, svoje merilo. Predlagamo torej lahko samo nekomu:

- ***Ki svoje življenje že živi z Jezusom.***

Nekomu, ki je doživel, da ga Bog ljubi in da ga niti smrt ne more ločiti od Njega. Ki gradi z Jezusom pristen osebni odnos in ga je postavil v središče svojega življenja. Ki je zvest molitvenemu in zakramentalnemu življenju. Ki zaupa v Gospoda, da premaga vse strahove, ki so vezani na negotovost življenjske odločitve. Ki hoče slediti Jezusu, ubogemu, čistemu in pokornemu. Ki na poti za njim vložil določen napor. Ki ima pogum v veri sredi sekulariziranega sveta. Ki je sposoben ostati sam pred Bogom, kadar govori, pa tudi v trenutkih Božjega molka.

- ***Ki se sprašuje o smislu življenja, o Bogu in svojem mestu v življenju.***

Če je že naredil temeljno življenjsko odločitev za Boga ter se zaveda, da se vse začne z Bogom in da nima smisla iskati sreče brez Boga. Ki zna to zavest ohranjati, čeprav mediji in okolje govorijo drugače. Ki v tem najde temeljni mir, ki ostaja kljub težavam, dvomom in nerazumevanju mnogih razsežnosti življenja. Ki se zaveda, da je ustvarjen tudi za večno življenje in zaradi tega določene stvari opusti, drugih pa se loti.

- ***Ki je že prehodil določeno pot prečiščevanja motivacij in se naučil razločevati notranje vzgibe.***

Ki se zaveda, da pot prinaša določene zahteve. Pred temi zahtevami se lahko človek različno odzove. Mladeniča iz evangelija je Jezusova ponudba potrla, ker je imel veliko premoženje. Premoženje je lahko materialno bogastvo, so pa lahko tudi druge stvari, na katere je človek navezan, brez katerih misli, da ne more živeti. Lahko so odnosi, navade, okolje, odvisnosti itd. Blagor ubogim v duhu, nam lahko v tem kontekstu govori o uboštvu človeka, ki se osvobodi vsega tega, kar misli, da je njegovo bogastvo. V človeku se torej pojavljajo vzgibi, ki dajejo upanje, moč, jasnost, pogum, vztrajnost in vodijo naprej. So pa tudi vzgibi, ki ovirajo, strašijo, zameglijo, osamijo, vežejo in človeka ustavijo ali celo obrnejo v drugo smer. Čeprav se s takšnimi vzgibi srečujemo vse življenje in zato pravimo,

da se je treba vsak dan znova odločati, je oblikovanje vendarle poseben čas milosti. To je čas, v katerem se mlad človek morda prvič poglobljeno sooča s takšnimi vzgibi, se jih zaveda, jih poimenuje, loči ene od drugih in prepozna njihov izvor in smer, kam ga vodijo. Zato se zavestno odloči za eno pot in z njo povezanimi vzgibi raje kot za drugo.

• ***Ki življenje sprejema kot prejeta dobrino in se zaveda, da ta po svoji naravi hoče postati darovana dobrina.***

Ki je 📖 SVOBODEN od stvari, ki prinašajo bivanjsko gotovost. Ki je sposoben sprejeti voljo, ki je drugačna od njegove in obenem ohraniti svoje dostojanstvo. Ki zaupa v Boga, Božjo besedo in Cerkev.

3. Kdaj oblikovati?

Tako kot za ostale faze tako tudi za »oblikovanje duhovnega poklica na župniji« ne moremo natanko reči, kdaj se začne in kdaj se konča. Oseba, ki v sebi nosi duhovni poklic, se nenehno oblikuje. Oblikovati duhovni poklic je mogoče samo v človeku, ki je že naredil temeljno odločitev za dobro in za Boga in mu je služenje eden glavnih ciljev, ki jih v življenju želi doseči. Na osnovi te temeljne odločitve se že pripravlja na življenjsko odločitev za določen stan in poklic v skladu z njo.

Oblikovanje je zelo konkretna faza na poti dozorevanja poklicanosti. Za oblikovanje si je potrebno vzeti čas. Gre za sorazmerno dolg proces.

• ***Evharistija***

V obhajanju evharistije se lahko odkrije duhovni poklic. Pri sveti maši lahko človek odkrije svojo lastno identiteto. Podobno kot

sta učenca v Emavsu ob lomljenju kruha spoznala Gospoda, tako lahko vsak vernik pri sveti maši odkrije smisel svojega življenja in svoj duhovni poklic. Hvaležnost za Jagnjetovo gostijo bo mladega vernika nagnila k izbiri duhovnega poklica in k darovanju samega sebe.

Lepo oblikovana nedeljska in tedenska sveta maša na župniji je odlično mesto ne le za prebujanje duhovnih poklicev, ampak tudi za oblikovanje. Otrokom in mladim, še posebej ministrantkam in ministrantom se pri sveti maši predstavijo visoki ideali, za katere se spleča dati življenje. Mnoge že sama udeležba in aktivno sodelovanje nagovarjata k svobodnemu darovanju lastnega življenja. Za župnijsko pastoralo duhovnih poklicev je zato zelo pomembno, da je evharistična.

• Verouk

Verouk je najbolj osnovna in utečena oblika »oblikovanja« otrok v župniji. Veroučni učbeniki nudijo dobro podlago za oblikovanje duhovnega poklica.

Pri učbenikih prvega triletja smo pozorni predvsem na vsebine, ki želijo otrokom pomagati doživeti življenje v veselju ter odkrivati sposobnost sprejemanja, dajanja in darovanja. Nekatera poglavja govorijo o občestvu in soodgovornosti v Cerkvi. Molitev predstavi jo kot trenutek osebne povezanosti z Bogom, ki med drugim pomaga pri osvobajanju od greha.

V drugem triletju so učenci že zelo aktivni, zato smo glede oblikovanja duhovnih poklicev pozorni predvsem na poglavja, ki govorijo o odkrivanju življenja kot o Božjem daru. Ta dar lahko gojijo tako, da sami pričujejo z veselim življenjem. Čas je, da zaživijo odnos z Bogom kot odnos s prijateljem, zaveznikom in očetom, ki ljubi življenje in jim lahko govori po vsakem človeku.

Učbeniki tretjega triletja posegajo v kompleksno obdobje pubertete, kjer se mora oseba spustiti iz nekih idealnih predstav sveta, sebe in drugih v bolj konkretno sprejemanje resničnosti, začevši pri sebi. Predvsem za nekoga, ki mu želimo pomagati pri oblikovanju na poti duhovnega poklica, je pomembno zavedanje in sprejemanje različnosti telesnega in duševnega življenja ter sprejemanje odgovornosti za svoja dejanja. Pomembne so teme, ki govorijo o veselju v odpovedi samemu sebi, če s tem osrečimo druge in o gledanju svojega življenja znotraj življenja družbe in Cerkve, ki je nadaljevanje zgodovine odrešenja.

• Oratorij

V dobi, ko otroci preživljajo veliko časa v družbi sodobnih elektronskih medijev, je zelo dobrodošel oratorij, ki jim pomaga doživljati

srečo medsebojnih odnosov in prijateljstva z Bogom. O Bogu ni dovolj govoriti, treba ga je tudi doživeti. Preko izkušenj druženja, igranja, sodelovanja, razvijanja talentov, molitve, petja, vživljanja v zgodbe in njihove junake ter pogovora oratorij »oblikuje« otrokov svet vrednot in Boga kot življenjskega sopotnika.

Oratorij sestavljajo naloge, pri katerih mora otrok aktivno sodelovati, se vanje poglobiti in se ob njih oblikovati. Cilji so usmerjeni v različne razsežnosti človekovega življenja.

Na začetku je vsekakor vedno potrebna odprtost do drugega, da se oratorij kot skupinska dejavnost, lahko začne in zaživi. Za sklepanje prijateljstev je potrebno dobro srce brez predsodkov.

Pomembne so še druge teme: spoznavanje duhovnega poklica, uboganje, pomoč bližnjemu. Oratorij odkriva, kako dragocena je vera. Otroci spoznavajo, da je Cerkev kraj, kjer prebiva Bog in da je razširjena po vsem svetu.

Iz teh primerov lahko takoj vidimo, da je oratorij za današnji čas zelo primerna dejavnost, ki se jo lahko promovira na župniji in ki lahko bistveno pripomore k oblikovanju duhovnega poklica.

Bolj kot za otroke, ki se ga udeležijo, je oratorij kraj oblikovanja za animatorje, ki ga pripravijo, izpeljejo in nosijo odgovornost. Zanje je oratorij priložnost, pri kateri lahko globlje spoznajo sami sebe v stiku z drugimi in najdejo svoje mesto v Cerkvi. Učijo se premagovati sebičnost in sprejemajo lastno omejenost. Oratorij nudi možnosti za pristen odnos z Bogom.

• *Mladinska skupina*

Klasično mladinsko skupino spremlja » KATEHIST« ali »animator«, ki pomaga najstnikom pri njihovem oblikovanju v dobre kristjane. Z molitvijo, zabavo in ob medsebojnem poslušanju se oblikujejo njihova življenja. Nekatere vsebine, npr. »revizija osebne življenja«, »pisanje dnevnika«, v mladostniku oblikujejo vero v Boga. Udeleženci na ta način oblikujejo svoje korenine. Spoznajo, kako lahko vrednotijo svoje življenje, dogodke, odnose in izbire v njem. Dejavnost jih spodbuja, da razmišljajo ali celo sprejmejo osebne odločitve za izboljšanje odnosa do sebe, drugih in Boga. Zelo pomembne so tiste kateheze, ki ustvarjajo situacije, v katerih mladi doživijo brezizhodnost položaja. Nato jim pomagajo gledati situacijo tudi iz druge perspektive, iz katere pa se vidi možnost rešitve. Na koncu mladi ugotovijo, da so s pomočjo te stiske spoznali

nekaj novega in da je vsaka kriza pozitivna, ker omogoča spreminjanje in razvoj.

Z liturgičnim življenjem so povezane kateheze, ki želijo v udeležencih utrditi zavest, da nam Bog odpušča, če resnično obžalujemo storjene napake. Udeleženci so spodbujeni, da resno jemljejo greh in še bolj resno Božje odpuščanje ter da od tega tudi živijo.

• Skavtstvo

Skavtstvo s svojo metodo ponuja veliko priložnosti za konkretno oblikovanje mladih, še posebno tistih, ki na tej poti postanejo voditelji in tako vzamejo nase konkretno odgovornost za druge.

Skavtska načela, zakoni in molitve na preprost in jedrnat način vabijo k poglobitvi odnosa do Boga, bližnjih in narave. Skavtstvo pomeni predvsem »akcijo«, učenje skozi dejavnosti in izkušnje. Tedenska srečanja želijo oblikovati vztrajnost, odgovornost in povezanost z drugimi. Tabori, izzivi in druga večja in izredna srečanja pa so markantne izkušnje, ki se vtisnejo v srca mladih in jim kažejo smer za naprej. Pomemben vzgojni trenutek je preveritev, ko mora posameznik ali skupina v molitvenem duhu, zbranosti in z določenim naporom pogledati nazaj, ovrednotiti pretekle izkušnje, se distancirati od tega, kar je bilo slabo in sprejeti to, kar je bilo dobro. To je pomemben trenutek zavestnega oblikovanja. Zaradi tega vzgojna pot ni prepuščena naključju. Vedno znova je podvržena tehtnemu razmisleku na podlagi skavtskih in krščanskih vrednot.

4. Nevarnosti, da ne pride do oblikovanja

Še nekaj besed o stvareh, ki lahko povzročijo, da ne pride do oblikovanja. Kar ovira pot svetosti, ovira tudi oblikovanje. Če skušamo ujeti samo nekaj stvari, ki so najbolj značilne za naš čas v našem okolju, lahko rečemo: pri oblikovancu je nevarnost, da do obliko-

vanja ne pride, če se proces preveč zavleče, prekinja ali polni z drugimi stvarmi, ki se ne skladajo s potjo, po kateri je namenjen. Pri oblikovalcu pa je nevarno, da ne hodi dovolj dosledno za Jezusom in da ni dovolj svoboden do svojih predstav. Bog ima za vsakega edinstven načrt.

V. RAZLOČEVATI

Jezus pokliče Mateja

»Ko je Jezus šel od tam, je zagledal moža, imenovanega Matej, ki je sedel pri mitnici, in mu je rekel: 'Hôdi za menoji!' In ta je vstal in šel za njim. Medtem ko je bil v hiši pri mizi, je prišlo precéj cestninarjev in grešnikov. Jedli so z Jezusom in njegovimi učenci. Farizeji so to opazili in govorili njegovim učencem: 'Zakaj vaš učitelj jé s cestninarji in grešniki?' On pa je to slišal in rekel: 'Ne potrebujejo zdravnika zdravi, ampak bolni. Pojdite in se poučite, kaj pomenijo besede: Usmiljenja hočem in ne žrtve. Nisem namreč prišel klicat pravičnih, ampak grešnike.« (Mt 9,9-13)

1. Kaj pomeni razločevati poklicanost?

Pot iskanja DUHOVNEGA POKLICA mora nujno pripeljati do razločevanja poklicanosti. Razločevati poklicanost pomeni odkriti, v katero smer nas vodijo želje srca in različni vzgibi in pritrđiti temu, kar prihaja od Boga. Razločevati pomeni zavrniti ponudbe, ki jih sovražnik polaga v naše srce v škodo nam in drugim. Na ta način uveljavimo svobodo, ki nas dela ljudi ter nam omogoča svobodno izbiranje in moralno ravnanje.

Razločevati poklicanost je pot iskanja, spoznanja in razbiranja Božje volje, ki se uresniči po razumevanju, analizi in vrednotenju tako imenovanih notranjih vzgibov in različnih znamenj v življenju poklicanega. Samo *duhoven človek* (1 Kor 2,15) je sposoben duhovno razločevati v luči Božje besede, vere in Svetega Duha. Za človeka je zelo pomembno, da goji pristno in globoko DUHOVNO ŽIVLJENJE, preden gre v proces dokončnega razločevanja osebne poklicanosti.

V središču vsake poklicanosti je osebno srečanje z Bogom, ki človeka zastonjsko ljubi, sprejema in nanj računa, čeprav ga pozna v vsej njegovi konkretnosti, vse njegove dobre in senčne strani. Skrivnost poklicanosti je postaviti v središče lastnega življenja osebo Jezusa Kristusa, ga spoznavati, ljubiti in mu vedno bolj slediti.

2. Kako razločevati poklicanost?

Pri mnogih ljudeh, ki v sebi bolj ali manj jasno čutijo, da jih Bog kliče v DUHOVNIŠTVO ali posvečeno življenje, je pogosto precej nemira in žalosti. Zakaj? Jedro problema je v tem, da si prehitro postavljajo vprašanje: »Kaj naj naredim?« Pozabijo pa, da si je potrebno pred tem postaviti vprašanje: »Kdo si, Gospod?« (prim. Apd 22,7-10).

● *Kdo si, Gospod?*

Temeljna poklicanost vsakega kristjana je krstna poklicanost. To pomeni hoditi za Jezusom Kristusom. Kako pa lahko vemo, ali smo že odgovorili na to poklicanost? Postavimo si vprašanje: »Kdo si zame, Gospod? Kakšno mesto zavzemaš v mojem življenju?« Mor-da smo že vnaprej prepričani, da ga poznamo in da je na pravem mestu. Toda če želimo resnično spoznati, kakšno mesto ima Jezus v našem življenju, pustimo, da to vprašanje vstopi v največjo globino našega bitja.

Kakšno mesto ima Jezus v mojem življenju, lahko najhitreje preverim tako, da pregledam svoj odnos do molitve, Božje besede, zakramentov sprave in evharistije, župnijske skupnosti, do bližnjih in vsakdanjih dolžnosti. Kakršno koli mesto že ima Gospod v mojem življenju, je prav, da se tega zavem in se mu zahvalim. Da pa bo lahko vedno bolj navzoč, si lahko pomagam z molitvijo ozaveščanja dejavne Božje navzočnosti v mojem vsakdanjem življenju. Hva-

ležni pregled dneva mi počasi omogoča, da se mi odprejo oči in lahko jasneje vidim, kako je Jezus resnično navzoč v mojem življenju, kako sem obdarovan in ljubljen. Njegova dejavna navzočnost bo še večja, če ga bom vsak dan znova svobodno in zavestno povabil v svoje življenje. Če nekdo resnično ljubi Gospoda, se iz te ljubezni rodi želja, da bi Bog udejanjil svojo voljo v njem.

- ***Gospod, kaj naj naredim?***

Če ima Bog že za vsakega izmed nas svojo zamisel, bo gotovo tudi vsakemu dal dovolj jasna znamenja, da jo bo spoznal in lahko odgovoril. Seveda je odvisno od nas, ali smo zanjo odprti in ali smo jih pripravljene prepoznati in sprejeti na vseh ravneh našega življenja: čustveni, duševni, socialni in duhovni ravni. Le če smo pripravljene slediti svoji poklicanosti, jo bomo tudi zmožni odkriti. Brez odprtosti poklicanosti se razločevanje sprevrže v hladno preučevanje koristnosti in tveganja ter nenehno iskanje znamenj. Takšno zgolj »razumsko« iskanje uniči v nas ustvarjalni polet in zmožnost za nepreračunljivo, darovanjsko ljubezen.

Odprtost ne pomeni zgolj tega, da smo z razumom pripravljene sprejeti dejstvo, da bi nas Bog utegnil poklicati, temveč predvsem zmožnost, da Bogu ne samo rečemo, temveč v resnici tako tudi mislimo: »Kar koli želiš od mene, bom storil.« Ta odprtost je sad globokega, osebnega izkustva Božje ljubezni v molitvenem in vsakodnevem življenju.

3. Elementi razločevanja

Oglejmo si še nekatere elemente, ki nam lahko pomagajo pri razločevanju poklicanosti, ko smo že vzpostavili osebni odnos do Troedinega Boga in odkrili njegovo zastonjsko ljubezen do nas:

- **Poslušanje glasov**

Pomembno je prisluhniti najrazličnejšim glasovom, ki kličejo: osebni darovi, značaj, kultura, družbene potrebe, intelektualno delo, prijateljstva, potrebe Cerkve (župnije, škofije, vesoljne Cerkve), evangelij, situacija itd. Ne iščimo samo posebnih znamenj in izkustev. Bog pogosto govori preko običajnih glasov. Ko jih vse povežemo, začnemo počasi odkrivati skladnost med njimi, rdečo nit, smiselno povezanost. Postopoma se pokaže pot, na katero Bog usmerja.

- **Premagovanje strahu pred zahtevnostjo izrednih duhovnih poklicev**

Poleg redne osebne molitve ter molitvenega premišljevanja Božje besede (📖 LECTIO DIVINA) so v pomoč tudi različna druga sredstva:

- Poznati ljudi, ki že hodijo po poti duhovnega poklica (osebe posvečenega življenja, duhovniki, bogoslovci).
- Poskusimo sami takšen način življenja, morda za konec tedna ali več dni v tednu. Tako bomo lahko od blizu začutili način življenja ter zaslutili pomoč, ki jo Bog nudi, da

lahko to živi tudi ubog in šibak človek, kakor smo mi, če se mu le popolnoma odpremo.

– Bodimo pozorni na duhovni narcisizem in sebično samouresničitve. Noben duhovni poklic (še posebej duhovniški poklic) ni namenjen posamezniku, temveč skupnosti, za »dobro« skupnosti in kot odgovornost do drugih. Duhovni poklic ima tisti, ki ne išče privilegijev, samopotrjevanja in svoje pomembnosti, temveč želi preko svojega odgovora predvsem služiti, kot je služil Jezus Kristus: »Tudi Sin Človekov ni prišel, da bi mu stregli, ampak, da bi stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge« (Mt 20,28).

– Kdor v sebi čuti duhovni poklic, naj se priključi kakšni skupini, v kateri bo skupaj z drugimi razločeval svojo poklicanost (npr. SKUPINA SAMUEL).

– Poleg rednega branja Svetega pisma je koristno prebirati življenjepis svetnikov in cerkvenih učiteljev.

● **Molitev k Svetemu Duhu**

V veliko pomoč je nenehna molitev k Svetemu Duhu, ki more v polnosti razsvetliti vse temine življenja ter povezati in razločevati najrazličnejše glasove, ki nagovarjajo. V moči molitve se lahko stori odločilen korak vere, ki omogoča zdržati v razpetosti med gotovostjo klica in zavestjo o lastni neprimernosti, med neizmernim hrepenenjem in težo lastne omejenosti, med občutkom izgubljanja in najdenja itd.

● **Duhovno spremljanje in duhovne vaje**

Na poti razločevanja je nevarno hoditi sam. Redni duhovni pogovor s spremljevalcem pomaga izogniti se različnim zankam hudobnega duha in samoprevaram ter hoditi po poti razločevanja, poti razbiranja čutenj in misli in prepoznavanja Božje govornice. Razločevanje in izbiro je dobro opraviti v dneh duhovnih vaj, v odmaknjenosti od vsakdanjega življenja, v samoti in molitvi.

4. Temeljna merila razločevanja za duhovništvo ali posvečeno življenje

- **Odprtost za skrivnost**

To je osnovna religiozna drža. Poklic ni stvar osebe same, ampak Nekoga, ki jo presega. Oseba doživlja, da jo vodi *Božja Previdnost*. To prebuja v njej držo *upanja* in *zaupanja*. Pomembno je, da oseba zmore razbrati znamenja poklicanosti v *celostni osebni zgodbi* in ne samo v nekaterih izrednih dogodkih. Znamenje poklicanosti je tudi drža *hvaležnosti* za to, kar Bog dela v njej, in zmožnost, da uvidi in sprejme svoje naravne notranje napetosti in konfliktnosti ter se trudi, da jih *preseže*.

- **Identiteta duhovnega poklica**

Gre za željo po uresničitvi osebnih idealov in vrednot, ki vodijo v preseganje samega sebe. Oseba s pristnim duhovnim poklicem se

ne more zadovoljiti z identifikacijo na telesni ali psihološki ravni, ampak šele, ko svojo identičnost najde na ontološki ravni. Ko doživlja, da je vse Božji dar in da more svoje življenje v polnosti uresničiti le v globoki osebni povezanosti in *poistovetenju* z Jezusom ter v hoji za Njim. Oseba na motivacijski ravni pokaže notranjo svobodo in razpoložljivost za Božjo pobudo, Božji klic. Zmožna je odgovoriti celostno. Njena odločitev mora zaobjeti vse njene psihične funkcije (srce, um in voljo), da bo lahko razumna, etična in tudi čustvena. Svoje življenje začne doživljati kot hojo za Jezusom Kristusom znotraj Cerkve v službi bratom in sestram.

● ***Načrt duhovnega poklica***

Pri razločevanju moramo biti pozorni na odnos, ki ga ima oseba do svoje preteklosti (hvaležnost ali pritoževanje, zaupanje in mir ali jeza in očitjanje, drža darovanja ali drža pričakovanja in zahtevanja darov). Pomembno je, da je spravljena s svojo preteklostjo v vseh razsežnostih, še posebej z osebami, ki so vplivale na osebni razvoj. Brez temeljitega soočanja s samim seboj in svojo zgodbo življenja se ne more nihče v polnosti vključiti v vzgojo za duhovni poklic in kasnejše apostolsko delo. Brez tega bodo nastopile težave s samopodobo in z vzpostavljanjem zdravih odnosov. Pri razločevanju je potrebna

na posebna pozornost do dogodkov trpljenja, razočaranj in nesreč. Za želeno integracijo negativnih, v nekaterih primerih pa tudi travmatičnih izkušenj, bo kandidat na poti formacije potreboval pomoč psihoterapevta ali izvedenca druge primerne stroke.

● **Učljivost v poklicanosti**

Zadnja stopnja razločevanja duhovnega poklica je odločitev. Merila te stopnje so naslednja: 1) Učljivost: notranje svobodna oseba je učljiva. Pusti se voditi in sprejema pomoč vzgojiteljev (sobratov ali sosester). Vse, kar doživlja, tudi različne preizkušnje, sprejema kot pomoč pri osebni rasti. 2) Mladostnost, v smislu temeljne življenjske drže: da ima v sebi željo, da bi delal in dal vse od sebe. 3) Področje spolnosti in čustev: pomembno je, da ima kandidat (za duhovniški ali redovniški poklic) na področju spolnosti in čustev dve gotovosti, ki človeka čustveno osvobajata: izkustveno gotovost, da je ljubljen in da zna ljubiti. To mu bo omogočilo potrebno človeško uravnoveženost ter graditev zdravih prijateljstev in odnosov z osebami obeh spolov. Notranja trdnost mu bo omogočila večjo bližino v odnosih in resnično svobodno in nesebično pomoč drugim.

Zelo pomembna je 📖 ČUSTVENA in spolna zrelost (za duhovniški ali redovniški poklic). Kdor je še posebej šibek na tem področju (z mnogimi 📖 SPOLNIMI IZKUŠNJAMI, s pogostimi zaljubljenostmi, z nobeno izkušnjo bližine osebe drugega spola, s homoseksualnimi težnjami), mora, če želi stopiti na pot vzgoje in formacije (za duhovniški ali redovniški poklic), izpolniti tri zahteve: zavedati se mora korenin svojega problema, ki pogosto niso spolne narave; čutiti svojo

slabost kot tujek lastne osebnosti, kot nekaj, česar se hoče rešiti in se boriti z vso močjo proti njej, saj nasprotuje njegovim idealom; in preveriti, če ima dovolj moči za kontroliranje svoje šibkosti oz. za resnično rast na tem področju. To je mogoče takrat, ko so padci redkejši in če popuščanja vse manj motijo njegovo življenje ter mu dopuščajo normalno opravljanje dolžnosti.

5. Ovire pri razločevanju poklicanosti

Ovire pri razločevanju poklicanosti nam odkriva prilika o sejalcu (Lk 8,4-15). »Seme na skali« razkriva, kaj se zgodi s poklicanostjo, če ji nasprotujeta čustvena neuravnoteženost in nezrelost. Nezrelost se lahko kaže v različnih odvisnostih (alkohol, televizija, internet, igre po internetu ali mobitelu, pornografija itd.). Le ČUSTVENO ZRELA oseba se zmore sprejeti v svoji enkratnosti in se zaveda svoje obdarovanosti. Sposoben se je spraviti z lastno preteklostjo ter s hvaležnostjo odkriva v njej navzočnost Boga in znamenja svoje poklicanosti. Sposoben je sprejeti drugega v njegovi drugačnosti. Prav tako dar lastne spolnosti, spolnih želja in nagnjenj ter živeti v CELIBATU in ČISTOSTI svoje poslanstvo.

»Seme med trnjem« kaže na različne skrbi, privlačnost sveta in neurejene misli, pogosto nezavedne, ki nas onesposabljajo, da bi se mogli brezpogojno odpreti lastni poklicanosti in jo sprejeti. Le če sprejmemo DUHOVNI BOJ, pot očiščevanja in spreobrnjenja, bomo mogli postati resnično to, kar smo – v zamisli našega Stvarnika. Usoda tega »semena« kaže tudi na usodo številnih potencialnih poklicev. Mnogi si ne upajo reči kar takoj odločni »ne«, ampak vse skupaj preložijo in se zaposlijo z drugimi rečmi, ki izpodrinejo to seme in onemogočijo, da bi obrodilo svoj sad.

»Seme v dobri zemlji« pa opisuje tiste, ki so odprti za svojo poklicanost. Z dobrim in plemenitim srcem besedo poslušajo, jo ohranijo

in obrodijo sad v stanovitnosti. Prav to nas privlači pri svetnikih in vseh tistih, ki v polnosti živijo svojo poklicanost.

Današnji človek ima zelo krhko in nemirno strukturo notranjega življenja, zato je nevarnost, da bo odlašal z dokončno izbiro, razen če gre za zrelo osebnost. Začasna izbira je tako rekoč neke vrste zaveza z Gospodom, ki jo oseba naredi v molitvenem pogovoru z njim. Na podlagi te zaveze se notranje poistoveti z izbiro in jo nekaj mesecev ali eno leto živi. Boga prosi, naj mu pošlje milost potrditve, če je to izbiro sprejel. Če pa se ni pravilno odločil, naj mu pošlje jasno spoznanje, da hodi po napačni poti. Seveda je treba znamenja potrditve ali zavrnitve razbirati v luči vere, duhovnega razločevanja, najbolje v pogovoru z duhovnim spremljevalcem, ki ga ves ta čas duhovno spremlja.

Sklep

Vsekakor je pri razločevanju pomembno upoštevati različna merila in znamenja, ki razkrivajo zrelost duhovnega poklica. Bistvena pri razločevanju je osebna in pristna vera. Samo močna vera zmore v poklicanem držati skupaj večno razpetost »med gotovostjo klica in zavestjo o lastni neprimernosti, med občutkom izgubljanja in najdenja, med veličino hrepenenja in težo lastne omejenosti, med milostjo in naravo, med Bogom, ki kliče, in človekom, ki odgovarja« (Novi duhovni poklici za novo Evropo, CD 76, 108). Kdor zmore v veri držati skupaj te tečaje življenja, razodeva, da nosi v sebi pristen duhovni poklic in da bo zmožni sodelovati z Božjo milostjo pri ureničenju svoje poklicanosti.

PREGLED RAZVOJNIH OBDOBIJ

Marjanovič – Umek, L. in Zupančič, M. (2004), Razvojna psihologija. Ljubljana (str. 10–12)
Op. podrobnejša razlagajo str. 510–612.

RAZVOJNO OBDOBJE	KRONOLOŠKA STAROST	PODSKUPINE	STAROST	LASTNOSTI
1. PREDNATALNO	OD SPOČETJA DO ROJSTVA	A) <i>PREDEMBRIONALNO</i> B) <i>EMBRIONALNO</i> C) <i>OBDOBJE PLODA</i>	Prvih 14 dni po oploditvi Od 2. do 8. tedna Od začetka 3. meseca do rojstva	Oploditev 5–6 dni. Najmanj občutljiv na okolje. Embriionalno obdobje – posameznik je najbolj občutljiv na neugodne okoljske vplive. Imenujemo tudi obdobje fetusa. V tem času tkiva in organi zorijo in zelo hitro rastejo.
2. OBDOBJE DOJENČKA IN MALČKA	OD ROJSTVA DO 3. LETA	A) <i>NOVOROJENČEK</i> B) <i>DOJENČEK</i> C) <i>MALČEK</i>	od rojstva do 1 meseca od 1. meseca do 1. leta od 2. do 3. leta	Porod se normalno začne 38 tednov po spočetju ali 40 tednov po zadnji menstruaciji. Konec 1. leta je navezan vsaj na eno odraslo osebo. od 2. do 3. leta – razvoj govora, relativna samostojnost, zanimanje za vrstnike.

3.	ZGODNJE OTROŠTVO	OD 3. DO 6. LETA	Rečemo tudi: PREDŠOLSKO OBDOBJE.	od 3. do 6. leta	Zelo povečana igrana dejavnost, aktivna do-mišljija. 50 % otrok je v SLO vklju-čenih v VVZ.
4.	SREDNJE IN POZNO OTROŠTVO	OD 6. DO 10. LETA	A) SREDNJE OTROŠTVO B) POZNO OTROŠTVO	od 6. do 8. leta od 8. do 10. leta	Pri deklicah je to obdobje 1 do 2 leti krajše.
5.	MLADOSTNA DOBA	OD 10. DO 22. LETA Fantje 1 do 2 leti kasneje.	A) ZGODNJA MLADOSTNA DOBA B) SREDNJA MLADOSTNA DOBA C) POZNA MLADOSTNA DOBA	od 10. do 14. leta od 15. do 18. leta od 19. do 22. leta	Hitra telesna rast, razvoj sekundarnih spolnih znakov, doseganje repro-dukтивne zrelosti.
6.	ZGODNJA ODRASLOST	OD 22. DO 24. LETA OD 40. DO 45. LETA	/	/	Logično mišljenje v smeri abstraktnosti, oblikovanje identitete, relativno psi-hološko osamosvajanje od staršev in sovrstnikov.
7.	SREDNJA ODRASLOST	OD 40. DO 45. LETA IN 65. LETA	/	/	Ustvarjanje družine, poklicne kariere.
8.	POZNA ODRASLOST	OD 65. LETA DO SMRTI	/	/	Modrost, spremeni se ča-sovna usmerjenost, vnese spremembe v vsakdan, več časa posveti družab-nim dejavnostim.
					Pri upokojtvi, kjer doživi ugodje ali stres. Ukvarja se s prostočasnimi dejav-nostmi.

BOGOSLOVJE (VELIKO SEMENIŠČE, BOGOSLOVNO SEMENIŠČE) – je škofijska ustanova, kjer se fantje (bogoslovci), ki nameravajo postati duhovniki, celostno vzgajajo in pripravljajo na duhovniško življenje in poslanstvo.

(<http://bogoslovje.nadskofija-maribor.si>;
<http://www.semenisce.si/>)

CELIBAT – je Božji dar in svobodno sprejeta odločitev za podaritev ljubezni z nedeljenim srcem do Kristusa in njegove Cerkve v popolni in veseli razpoložljivosti za pastoralno službo; vključuje neporočenost ter dolžnost popolne in trajne zdržnosti zaradi nebeškega kraljestva (prim. Mt 19,12).

ČISTOST – je uspela integracija (vključitev) spolnosti v osebo. Spolnost postane resnično človeška, kadar je na pravilen način zajeta v odnos od osebe do osebe. Čistost je npravna krepost, Božji dar, milost, sad delovanja Duha in človekovega sodelovanja (prim. KKKC 488-489). Čistost človeku pomaga, da se odpove vsemu (npr. pohujšljivim medijem, pornografiji ...), kar mu preprečuje, da bi čisto živel v vseh odnosih.

ČUSTVENA ZRELOST – je kompleksna resničnost, ki se izraža preko mnogih človekovih osebnih drž. Glavni kriteriji prepoznavanja čustvene zrelosti so: pravi odnos do sebe, prisrčni odnosi z drugimi, čustvena gotovost (samo-sprejemanje), trezno zaznavanje resničnosti, občutek odgovornosti za prejete naloge, poenotenje življenja (povezovanje človekovih telesnih, duševnih in duhovnih lastnosti, motivov v enovito celoto), integracija preteklosti (življenje, ki ima sestavne dele iz preteklosti trdno poveza-

ne med seboj), zmožnost prilagoditve novim situacijam, velika, živa in osebna ljubezen do Jezusa Kristusa.

DIAKON – je prva stopnja zakramenta svetega reda Katoliške Cerkve. Med drugim je naloga diakonov, da škofom in duhovnikom pomagajo pri obhajanju Božjih skrivnosti, zlasti evharistije, da evharistijo razdeljujejo, da prisostvujejo sklepanju zakona in ga blagoslavlja, da razglašajo evangelij in pridigajo, da vodijo pogrebe in da se posvečajo različnim službam ljubezni do bližnjega. (KKC 1570). Diakoni so lahko samski moški (v celibatu) ali pa poročeni (stalni diakoni – prim. ZCP, kan. 236). Cerkveno pravo na osnovi trdicije Cerkve določa, da so diakoni lahko le moški. (<http://cdp.nadskofija-maribor.si/>)

DRUŽBA APOSTOLSKEGA ŽIVLJENJA – je način služenja Bogu in Cerkvi. Njeni člani se brez redovnih zaobljub posvečajo lastnemu apostolskemu namenu družbe ter si z življenjem v skupnosti, z lastnim načinom življenja in izpolnjevanjem konstitucij prizadevajo za izpopolnitev v ljubezni.

DUHOVNI BOJ – Prostor duhovnega boja je srce, ki je prostor konflikta med delovanjem Božje milosti in hudičevimi zvijačami. Bog človeku govori v njegovem srcu in ga vabi k pogovoru (Oz 2,16–17). Vsak človek je svoboden. Svobodno more in mora izbrati in se odločiti, ali bo njegovo srce poslušalo Boga (1 Kr 3,9) in se bojevalo za zvestobo njemu ter tako obrodilo sadove Duha (Gal 5,22), ali pa bo trdo, neobčutljivo za Besedo in neverno (Mt 19,8).

DUHOVNI POKLIC – s posebnim klicem se Bog obrne na nekatere kristjane, da bi popolnoma izročili samega sebe službi Bogu in ljudem v duhovništvu, redovnem življenju, družbi apostolskega

življenja, svetni ustanovi ali v misijonih. (Več glej knjižica stran 18–19 in še: duhovnik, redovnik/redovnica, družba apostolskega življenja, svetna ustanova (inštitut), misijonar).

(<http://katoliska-cerkev.si/tri-stopnje-duhovniske-sluzbe>)

(<http://cdp.nadskofija-maribor.si/>)

DUHOVNIK – je druga stopnja zakramenta svetega reda Katoliške Cerkve. Je škofov sodelavec pri oznanjevanju in delitvi zakramentov. Svojo službo opravlja v občestvu z drugimi duhovniki, pod škofovim vodstvom (YC str. 88).

(<http://cdp.nadskofija-maribor.si/>)

DUHOVNO SPREMLJANJE – je oblika duhovne pomoči, ki si jo nekateri kristjani izberejo, da bi kot posamezniki ali kot skupnost v veri rasli v odnosu do Boga, do drugih, do sveta in do lastne preteklosti. V njej duhovni spremljevalec osebno spremlja posameznika ali skupino na njihovi duhovni poti. Zlasti iskalcu pomaga pri molitvi in duhovnem razločevanju, da bi iskal in našel Boga v vsem, ter pri razločevanju življenjske poklicanosti.

(<http://cdp.nadskofija-maribor.si/>)

DUHOVNO ŽIVLJENJE – po apostolu Pavlu je duhoven tisti človek, ki živi po Duhu (Rim 8,4) oz. kdor se da voditi Duhu (Rim 8,14; Gal 5,18). Duhovno življenje je umetnost sodelovanja s Svetim Duhom in umetnost dopuščanja, da on vodi človekovo voljo, misli, razločevanje, odločitve, besede, dejanja, torej vse, kar živi in dela. Poznamo različne duhovnosti. Krščanska duhovnost je način življenja, ki ga vzbuja, podarja in vodi Sveti Duh; je uresničevanje krščanskega življenja pod njegovim vodstvom.

OSEBNA IDENTITETA – zavest o tem, kdo sem. Ta zmožnost človeku omogoča, da sebe pozna in dojema kot edinstveno bitje, ki

se loči in razlikuje od drugih v številnih značilnostih in posebnostih. Človek ve, kdo je, kako deluje in kako se obnaša v določenih situacijah. Sprejema se s svojo lastno resničnostjo, takšnega, kot je, s svojimi močnimi in šibkimi točkami in jih povezuje v celoto. Osebna identiteta je le eden od vidikov identitete (identiteta je lahko narodna, kulturna, poklicna, športna, ...).

KARIZMA – je poseben zastonjski dar, ki ga Sveti Duh daje posameznemu verniku ali skupnosti v Cerkvi za blagor ljudi, za potrebe sveta in zlasti za graditev Cerkve, zato da more Cerkev čim uspešneje opravljati svoje poslanstvo, ki ga je prejela od ustanovitelja – Jezusa Kristusa.

KATEHIST/INJA – poleg katehetov – duhovnikov (župnikov, kaplanov ali duhovnih pomočnikov) – katehetsko delo v vedno večjem številu prevzemajo laiki – katehistinje in katehisti. Mlade pripravljajo na prejem zakramentov uvajanja v krščanstvo (sveti krst, sveta birma in sveto obhajilo). Poučujejo otroke, delajo z mladimi in njihovimi starši, pripravljajo otroško, mladinsko in družinsko bogoslužje ter vzgajajo za dobrotelost. Za svoje delovanje potrebujejo poslanstvo (missio canonica) Cerkve, ki jim ga podeli škof ordinarij.

KLERIKI – so stalni diakoni, duhovniki, škofje in bogoslovci od diakonskega posvečenja dalje.

LAIKI – so verniki, ki pripadajo Božjemu ljudstvu, pa niso posvečeni z zakramentom svetega reda in niso člani ustanov posvečenega življenja. Laiki v družini in v poklicu sredi sveta gradijo Božje kraljestvo. Zato jim Bog podari vse potrebne darove Svetega Duha (YC str. 86).

LECTIO DIVINA (Božje branje) – je redno vsakodnevno in zaporedno branje celotnega Svetega pisma. Vsebuje štiri korake: branje, meditacijo (premišljevanje), molitev in kontemplacijo (zrenje). »Branje brez meditacije je suho, meditacija brez branja je podvržena zmotam, molitev brez meditacije je mlačna, meditacija brez molitve je nerodovitna. Goreča molitev vodi k pridobitvi kontemplacije, toda dar kontemplacije brez molitve je redek in čudežen« (Gvido). Z njo lahko vstopamo v Božji horizont, toda najprej moramo zapustiti svojega. Šele takrat moremo sprejeti Božje gledišče, ki je neskončno širše od našega in nas zato tudi osvobaja zaprtosti vase, v svoj svet, v svoj prav, v svoje poglede itd.

MALO SEMENIŠČE (DIJAŠKO SEMENIŠČE) – je škofijska ustanova, kjer se vzgajajo fantje, ki jih povezuje vera v Jezusa Kristusa in želja, da bi celostno zoreli, pridobili čim več znanja, končali srednjo šolo in maturo ter se pripravili za življenjsko poslanstvo. Pri tem jih družijo medsebojno prijateljstvo in naravnost na duhovniški poklic, ki ga še preverjajo.

(<http://semenisce.nadskofija-maribor.si>)

MISIJONAR – je odrasel laik, diakon, duhovnik ali oseba posvečenega življenja, ki odgovori na Božji klic ter se odloči za nekaj let ali za vse življenje sodelovati pri vesoljnem poslanstvu Cerkve. Izpolnjuje Jezusovo naročilo, tako da v besedi in dejanju oznanja evangelij, da bi se lahko vsak človek svobodno odločil za Kristusa.

(<http://www.missio.si/>)

NOVICIAT – je čas celostne priprave na življenje v ustanovi posvečenega življenja, da novici bolje spoznajo Božji klic, ki je lasten ustanovi, preizkusijo način življenja in izoblikujejo miselnost in

srce v njenem duhu ter tako dobijo potrditev svoje poklicanosti tudi s strani ustanove.

PASTORALA – je skupek dejavnosti, ki jih krajevna Cerkev pod vodstvom Svetega Duha uresničuje, da bi v svojem času uresničila Božji načrt odrešenja za človeka v konkretnih življenjskih situacijah.

PASTORALNI DELAVEC – je odrasel laik, klerik ali redovnik, ki znotraj krščanske skupnosti aktivno deluje in uresničuje njemu zapuščano poslanstvo.

POKLICNA PASTORALA – je prizadevanje posameznikov in vse krščanske skupnosti za prebujanje, spremljanje in pospeševanje duhovnih poklicev. Ta oblika pastoralne dejavnosti pomaga posamezniku odkrivati osebno poklicanost in ga usposablja za velikodušen odgovor na Božji klic.

POSVEČENJE – bogoslužni obred, v katerem kandidat po polaganju škofovih rok skupaj z zato določeno posvetilno molitvijo prejme dar Svetega Duha, ki mu omogoča izvrševati tisto apostolsko službo v Cerkvi, za katero je bil posvečen: diakonsko, duhovniško, škofovsko.

REDOVNIK – je vernik, ki se po zaobljubah evangeljskih svetov čistosti, uboštva in pokorščine v določeni redovni skupnosti popolnoma izroči Bogu in tako postane njegovo življenje nenehno bogočastje v ljubezni. V Cerkvi so mnoge redovne ustanove in so obdarjene z različnimi darovi milosti, ki jim je dana.

(<http://korus.rkc.si/>)

(<http://cdp.nadskofija-maribor.si/>)

SKUPINA SAMUEL – je skupina za razločevanje življenjske poklicanosti. Namenjena je mladim od 17. do 35. leta starosti, ki še niso naredili dokončne življenjske odločitve in so pripravljeni sprejeti tisto, kar Gospod želi za njihovo prihodnost.

(<http://www.rkc.si/samuel/>).

SKUPNA (KRSTNA) POKLICANOST – Pod skupnim (krstnim) poklicem razumemo radikalni klic, s katerim se Bog obrača k vsakemu človeku. Začenja se s krstom in se dopolnjuje v ostalih zakramentih, nagovarja celega človeka in ga vodi k upodobitvi po Kristusu, k teženju po svetosti in občestvu z Bogom. Na tem skupnem krstnem poklicu temelji in je v njem zakoreninjeno tudi občestvo Cerkve. »Skupno je dostojanstvo udov po njihovem prerojenju v Kristusu, skupna je milost Božjega otroštva, skupna poklicanost k popolnosti, eno zveličanje, eno upanje in nedeljena ljubezen« (LG 32). Skupen krščanski poklic pa živimo na različne načine, ki so med seboj komplementarni; imajo skupen cilj, različne pa poti, da ga dosežemo (npr. družinsko življenje idr.).

(<http://cdp.nadskofija-maribor.si/>)

SPOLNE IZKUŠNJE – Spolnost je dinamika, ki določa človeka kot moškega in žensko in ga oblikuje na telesni, duševni, duhovni in osebnostni ravni. Nanaša se na telesno identiteto (spol) in na spolno obnašanje, ki vključuje fiziološke, psihološke, kulturne in verske vidike. V širšem pomenu besede ljudje dobivamo spolne izkušnje od prvih let dalje v medsebojnih odnosih na čustveni in telesni ravni v obliki verbalne in neverbalne komunikacije ter fizičnega stika, v ožjem pomenu besede pa z intimnimi spolnimi dejanji, ki v skladu z naukom Cerkve sodijo v zakonsko skupnost med možem in ženo.

SPOŠTOVANJE SAMEGA SEBE – je pozitiven odnos in zdrava ljubezen do samega sebe. Kdor sebe spoštuje, verjame vase in si zaupa. Zaveda se, da ne obvlada vsega. Ve, da so spodrsaljaki sestavni del učenja in življenja, zato jih sprejema z razumevanjem, tako pri sebi kot pri drugih. Zaveda se svoje enkratnosti, vendar ni vzvišen. Kritiko jemlje kot spodbudo za izboljšanje in rast. Ne prepušča se obupu ali malodušju. Tudi v težkih okoliščinah ohranja optimizem. Na ovire, ki se mu postavijo na pot, gleda kot na priložnosti oz. izzive. Zna spoštovati tudi majhne uspehe pri sebi in drugih.

SPREMLJEVALEC – je odrasel izkušen človek predvsem na duhovnem področju. Njegova naloga ni v tem, da razreši spremljančeve probleme, temveč da mu pomaga, da se osebno sreča z Gospodom. V sebi naj ima in razvija določene lastnosti, kot so: odprtost za delovanje Svetega Duha, nenehno premišljevanje Božje besede, zmožnost duhovnega razločevanja in razbiranja notranjih vzgibov, neprestana molitev, čista ljubezen, sposobnost ljubečega sprejemanja teže in bremena drugih, zgledno življenje, poznavanje psihologije, čutenje s Cerkvijo itd.

SVETNA USTANOVA (INŠTITUT) – je ustanova posvečenega življenja, v kateri se med svetom živeči verniki prizadevajo za izpopolnitev v ljubezni in skušajo zlasti od znotraj prispevati k posvetitvi sveta z življenjem po zaobljubah evangeljskih svetov. (<http://cdp.nadskofija-maribor.si/>)

SVOBODA – je od Boga dana zmožnost, da delujemo ne glede na zunanje in notranje (nagoni in strasti) nujnosti in prisile. Pojem svobode je tesno povezan s človekovo sposobnostjo, da sprejema odločitve. Svoboda je značilnost dejanj, ki so v pravem pomenu človeška. Kolikor bolj delamo dobro, toliko bolj posta-

jamo svobodni. Svoboda doseže svojo polnost, kadar je naravnana na Boga, najvišje Dobro. Svoboda zajema tudi možnost, da izbiramo med dobrim in zlim. Izbira zlega je zloraba svobode, ki vodi v sužnost greha.

USTANOVE POSVEČENEGA ŽIVLJENJA – so ustanove, ki jih je odobrila pristojna cerkvena oblast, v njih se verniki z zaobljubami ali drugimi svetimi vezmi, ki so lastne ustanovi, prostovoljno oklenejo določene oblike posvečenega življenja (npr. različne ženske in moške redovne ustanove, svetni instituti).

ZAUBLJUBA – je premišljena in svobodno Bogu dana obljuba, s katero se nekdo obveže, da bo spolnjeval tri evangeljske svete in se po službi Cerkve posvetil Bogu v določeni ustanovi posvečenega življenja. Zaobljuba, ki jo sprejme zakoniti predstojnik v imenu Cerkve, je javna, sicer je zasebna.

KRATICE

CD – Cerkevni dokumenti

CDP – Center za duhovne poklice

KKC – Katekizem Katoliške Cerkve

LG – Lumen Gentium (Dogmatična konstitucija o Cerkvi)

YC – YOUCAT (Katekizem Katoliške Cerkve za mlade)

LITERATURA

SEJATI

Papeško delo za duhovne poklice, Novi duhovni poklici za novo Evropo, CD 76, Ljubljana 1998.

Andrej Saje, Barbara Baloh in Urška Baloh, Cerkevni poklici in službe, Slovenska škofovska konferenca 2007.

Slovenski katehetski svet, 29. katehetski teden, zbornik, Katehet in duhovni poklici, Vzgoja in spremljanje, Ljubljana 1999, str. 66.

SPREMLJATI

Alain Mattheeuws, SJ, Guidati dallo Spirito Santo, Introduzione alla direzione spirituale, Editrice Elledici 2010.

Andre Louf, Milost zmore več, Duhovno spremljanje danes, Dravljje, Ljubljana 2001.

Anselm Grün, Duhovno spremljanje pri puščavskih očetih, Slomškova založba, Maribor 2009.

Anselm Grün, Molitev in samospoznavanje, Slomškova založba, Maribor 2009.

Anton Štrukelj, Življenje iz polnosti vere, Ljubljana 1995.

Carlo Maria Martini, Sveto pismo in poklic, Od krstnega poklica do duhovniškega poklica, Slomškova založba, Maribor 2008.

Giuseppe De Virgilio, La fatica di scegliere, Profili biblici per il discernimento vacazionale, Editrice Rogate 2010.

Ivan Platovnjak, Jože Roblek, Moliti s telesom, dušo in duhom, Molitveni priročnik, Dravljje, Ljubljana 2005.

Jacques Fedry SJ, Decidere secondo Dio, Edizioni AdP 2011.

Joseph Ratzinger, Benedikt XVI., Jezus iz Nazareta, Založba Družina, Ljubljana 2007.

Joseph Ratzinger, Benedikt XVI., Jezus iz Nazareta II, Od vhoda v Jeruzalem do vstajenja, Založba Družina, Ljubljana 2011.

Marko Ivan Rupnik, V plamenih gorečega grma, Dravljje, Ljubljana 1995.

Marko Ivan Rupnik, Spraševanje vesti, Da bi živeli kot odrešeni, Dravljje, Ljubljana 2004.

Marko Ivan Rupnik, Pot krščanske poklicanosti, Od vstajenja k vstajenju, Dravljje, Ljubljana 2008.

Silvano Fausti, Pismo Silu, Dravljje, Ljubljana 1994.

Silvano Fausti, Skupnost bere Matejev evangelij, Mohorjeva družba, Celje 2008.

Silvano Fausti, Zapomni si in pripoveduj evangelij, Markova pripovedna kateheza, Mohorjeva družba, Celje 2005.

Tomáš Špidlik, Osnove krščanske duhovnosti, Slomškova založba, Maribor 1998.

W. A. Barry / W. J. Connolly, Duhovno spremljanje, Maribor 2006.

VZGAJATI

Anneliese Hück, Služba, ki nas razveseljuje, Mali priročnik za ministrante, Mohorjeva založba Celovec – Ljubljana – Dunaj, 1999.

Anselm Grün, Meinrad Dufner, Duhovnost od spodaj, Slomškova založba, Maribor 2006.

Anselm Grün, Krst, Slavje življenja, Ognjišče d. o. o., Koper 2009.

Anselm Grün, Obhajanje evharistije, Spremeniti in postati eno, Ognjišče d. o. o., Koper 2010.

Anselm Grün, Spoved, Praznik sprave, Ognjišče d. o. o., Koper 2010.

Donald B. Cozzens, Duhovnost škofijskega duhovnika, Marijina kongregacija slovenskih bogoslovcev in duhovnikov, Maribor 2004.

Erika Prijatelj OSU, Psihološka dinamika rasti v veri, Znanstvena knjižnica 15, Maribor 2008.

Janez Potočnik, Služite v veselju, Katehetsko gradivo za ministrantska srečanja, Katehetski center – Knjižice, Ljubljana 1995.

Jean Vanier, Skupnost kraj odpuščanja in praznovanja, 1. del, Župnijski urad Ljubljana-Dravljje, 1994.

Jean Vanier, Skupnost kraj odpuščanja in praznovanja, 2. del, Župnijski urad Ljubljana-Dravljje, 1996.

John Powell, Ali poznate sebe, Župnijski urad Ljubljana-Dravljje, 1997.

Julka Nežič, Družina slavi Boga, Mali družinski obrednik, Slomškova založba, Maribor 2007.

Kultura poklicanosti, Delo za duhovne poklice na župniji 1. del, Slovenska Škofovska konferenca, 2009.

Maria Montessori, Skrivnost otroštva, Uršulinski zavod za vzgojo, izobraževanje in kulturo, Ljubljana 2009.

Maria Montessori, Srkajoči um, Uršulinski zavod za vzgojo, izobraževanje in kulturo, Ljubljana 2011.

Ministrantski žepni leksikon, Salve d. o. o., Ljubljana 2006.

Postal sem ministrant, Prvi koraki v svet ministriranja, Salve d. o. o., Ljubljana 2005.

Raniero Cantalamessa, Evharistija, naše posvečenje, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 2004.

Raniero Cantalamessa, Moč križa, Meditacije ob velikem petku, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 2006.

Raniero Cantalamessa, Spev Duha, Premišljevanja o himni O pri-di, stvarnik, Sveti Duh, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 2008.

Raniero Cantalamessa, To je moje telo, Evharistija v luči *Molim te ponižno*, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 2009.

Raniero Cantalamessa, Živeti v Kristusu, Duhovno sporočilo pisma Rimljanom, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 2007.

Scott in Jayne Cuidon, Otrokovo osebnost gradimo z ljubeznijo in zaupanjem, Zbirka »Gradimo odnose«, Leskovec pri Krškem 2009.

Sofia Cavalletti, Otrokove verske zmožnosti, Uršulinski zavod za vzgojo, izobraževanje in kulturo, Ljubljana 2008.

Stefano Pagazzi, Ministranti O. K., Ministrantov priručnik, Salve d. o. o., Ljubljana 1999.

Tomáš Špidlik, Moliti v srcu, Uvajanje v molitev, Župnijski urad Ljubljana-Dravlje, 1997.

Uvodi za maše z otroki, Liturgično leto B, Slomškova založba, Maribor 2006.

Uvodi za maše z otroki, Liturgično leto C, Slomškova založba, Maribor 2009.

Uvodi za maše z otroki, Liturgično leto A, Slomškova založba, Maribor 2010.

Uvodi pri nedeljskih in prazničnih svetih mašah. Leto B, Slomškova založba, Maribor 2008.

Uvodi pri nedeljskih in prazničnih svetih mašah. Leto C, Slomškova založba, Maribor 2009.

Uvodi pri nedeljskih in prazničnih svetih mašah. Leto A, Slomškova založba, Maribor 2010.

Youcat – Katekizem za mlade, Slomškova založba, Maribor 2011.

OBLIKOVATI

Anton Nadrah, Za Kristusom, Smisel posvečenega življenja, Stična 1991.

Janez Pavel II., Posinodalna apostolska spodbuda, Dal vam bom pastirjev, Cerkevni dokumenti 48, Družina, Ljubljana 1998.

Janez Pavel II., Posinodalna apostolska spodbuda Posvečeno življenje, Cerkevni dokumenti 65, Družina, Ljubljana 1996.

Janez Pavel II., Služiti, Pisma papeža Janeza Pavla II. za veliki četrtek, Ljubljana 1988.

Kongregacija za duhovščino, Duhovnik, pastir in voditelj župnijskega občestva, Cerkevni dokumenti 99, Družina, Ljubljana 2002.

Kongregacija za katoliško vzgojo, Kongregacija za duhovščino, Stalni diakoni, Cerkevni dokumenti 106, Družina, Ljubljana 1992.

Kongregacija za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja, Bratsko življenje v skupnosti, Cerkevni dokumenti 57, Družina, Ljubljana 1994.

Kongregacija za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja, Znova začeti pri Kristusu, Cerkveni dokumenti 100, Družina, Ljubljana 2003.

Scott Hahn, Jagnjetova večerja, Slomškova založba, Maribor 2011.

RAZLOČEVATI

Charles Serrao, Il discernimento della vocazione religiosa, Formare per trasformare, Edizioni OCD 2006.

Marko Ivan Rupnik, Razločevanje, Prvi del: Doseči okušanje Boga, Dravlje, Ljubljana 2001.

Marko Ivan Rupnik, Razločevanje, Drugi del: Kako ostati s Kristusom, Dravlje, Ljubljana 2002.

Papeško delo za duhovne poklice, Novi poklici za novo Evropo, CD 76, Ljubljana 1998.

Silvano Fausti, Priložnost ali skušnjava, Umetnost razločevanja in odločanja, Dravlje, Ljubljana 2000.

SLOVAR

Bruno Giordani, Risposta dell'uomo alla chiamata di Dio, Studio psicologico sulla vocazione, Editrice Rogate, Roma.

Dizionario Biblico della Vocazione, Centro internazionale vocazionale Rogate, Editrice Rogate, Roma 2007.

Dizionario di Pastorale Vocazionale a cura del Centro Internazionale Vocazionale Rogate, Editrice Rogate, Roma 2002.

José Manuel Parello – Guglielmo Malizia – Carlo Nanni, Dizionario di Scienze dell'Educazione, Università Pontificia Salesiana, Editrice Elle Di Ci – 10096 Leumann (Torino) 1997.

Katekizem Katoliške Cerkve, Slovenska škofovska konferenca, Ljubljana 2008.

Ivan Platovnjak, Slovarček duhovnih poklicev, v: Božje okolje 1/2004, str. 33.

Marjan Turnšek, Lectio divina, Ljubljana 1995.

Avtorji besedil:

nadškof metropolit dr. Marjan Turnšek
mag. Vladimir Bizjak
s. Štefka Klemen OSU, Tadej Linasi
Ervin Mozetič, Igor Dolinšek
Franček Bertolini
p. dr. Ivan Platovnjak DJ, s. Irena Grandošek MS

Slovar so strokovno pregledali:

p. dr. Ivan Platovnjak DJ
dr. Franc Zorec
dr. Primož Krečič
s. Magda Burger ND

Fotografije so prispevali:

Ivan Vinovrški str.: 6, 24, 28, 40, 44, 59, 60;
p. dr. Ivan Hočever DJ str.: 8, 38;
s. Marija Meserko OSU str.: 10, 52;
s. Maja Kavčič OSU str.: 49;
s. Štefka Klemen OSU str.: 12, 18, 20, 22, 31, 32, 34, 48, 51, 54, 58, 63,
66, 69, 70, 72, 73, 74;
s. Jana Rovtar OSU str.: 36;
Arhiv CDP str.: 14, 16, 26, 46;

KAZALO

Pojasnila glede uporabe priročnika	3
Predgovor: Skupnost je »maternica« duhovnega poklica (nadškof metropolit dr. Marjan Turnšek)	5
I. Sejati (mag. Vladimir Bizjak)	7
1. Kaj pomeni sejati?	7
2. Kdaj nagovoriti?	10
• <i>Ob pravem času</i>	10
• <i>Skozi vsa življenjska obdobja</i>	10
3. Kako nagovoriti?	11
• <i>Kako nagovoriti skozi različna življenjska obdobja?</i>	11
• <i>Ali je dobro mladega osebno nagovoriti za duhovni poklic?</i>	13
• <i>Kako osebno nagovoriti mladega človeka?</i>	13
4. Ovire ali nevarnosti	15
• <i>Ovire ali nevarnosti s strani sejalca</i>	15
• <i>Ovire in nevarnosti s strani naslovljencev</i>	16
II. Spremljati (s. Štefka Klemen OSU, Tadej Linasi)	17
1. Kaj pomeni spremljati duhovni poklic v župniji?	18
2. Dejavniki spremljanja	19
• <i>Bog je prvi, ki spremlja</i>	19
• <i>Spremljanec je prvi, ki se odziva</i>	21
• <i>Spremljevalec je posrednik med Bogom in spremljancem</i>	21
3. Oblike spremljanja duhovnega poklica v župniji	23
• <i>Spremljanje skupin</i>	23
• <i>Spremljanje posameznika</i>	23
4. Kdaj začeti spremljati?	24
5. Kako spremljati?	27
• <i>Vloga spremljevalca</i>	27
• <i>Odločilnost molitve</i>	29
• <i>Kako spremljevalec spremlja?</i>	30
6. Področja spremljanja	30
6 A. Človeška (telesno-duševna) raven in raven medosebnih odnosov	31

• Na začetku spremljanja	31
• Cilj	31
• Preverljiva dejstva v procesu človeške rasti	32
• Ovire, ki zmanjšujejo rast na človeški ravni	33
• Sredstva, s katerimi se lahko pospešuje rast na človeški ravni	33
6 B. Duhovna raven (vera, nadnaravne kreposti) – rast v evangeljskem duhu	35
• Na začetku spremljanja je potrebno	35
• Na duhovni ravni je potrebno	35
• Nekatera znamenja, s katerimi se prepozna duhovno rast	35
• Nekateri ovire, s katerimi se je potrebno soočiti	36
• Glavna sredstva, s katerimi se pospešuje duhovno rast	36
6 C. Raven življenjske poklicanosti in poslanstva	37
• Na začetku spremljanja je potrebno	37
• Na ravni poklicanosti in poslanstva sledimo naslednjim ciljem	37
• Merila, ki lahko pomagajo prepoznati življenjsko poklicanost.	37
• Ovire, s katerimi se je potrebno soočiti	38
• Sredstva, ki pomagajo odkrivati življenjsko poklicanost in poslanstvo	38
Sklep	39
III. Vzgajati (Ervin Mozetič, Igor Dolinšek)	41
1. Kaj pomeni vzgajati duhovni poklic?	41
2. Vzgajati v predšolskem obdobju	42
• Vzgajati za zavest o sebi	43
Naloge vzgojiteljev v župniji	43
• Vzgajati za skrivnost.	44
Naloge vzgojiteljev v župniji	44
• Vzgajati za razumevanje življenja	44
Naloge vzgojiteljev v župniji	45
• Vzgajati za molitev na poti poklicanosti.	45
Naloge vzgojiteljev v župniji	45
3. Vzganjanje otrok v srednjem in poznem otroštvu	45
• Vzgajati za zavest o sebi	45
Naloge vzgojiteljev v župniji	46
• Vzgajati za skrivnost	46
Naloge vzgojiteljev v župniji	46
• Vzgajati za razumevanje življenja	47

Naloga vzgojiteljev v župniji	47
• <i>Vzgajati za molitev na poti poklicanosti</i>	47
Naloga vzgojiteljev v župniji	47
4. Vzgajanje mladostnika (10 do 14 let)	48
• <i>Vzgajati za zavest o sebi</i>	48
Naloga vzgojiteljev v župniji	49
• <i>Vzgajati za skrivnost</i>	49
Naloga vzgojiteljev v župniji	50
• <i>Vzgajati za razumevanje življenja</i>	50
Naloga vzgojiteljev v župniji	50
• <i>Vzgajati za molitev na poti poklicanosti</i>	50
Naloga vzgojiteljev v župniji	50
5. Vzgajati mladostnika (15 do 18 let)	51
• <i>Vzgajati za zavest o sebi</i>	51
Naloga vzgojiteljev v župniji	52
• <i>Vzgajati za skrivnost</i>	52
Naloga vzgojiteljev v župniji	52
• <i>Vzgajati za razumevanje življenja</i>	53
Naloga vzgojiteljev v župniji	53
• <i>Vzgajati za molitev na poti poklicanosti</i>	53
Naloga vzgojiteljev v župniji	53
6. Vzgajati odraslega človeka (po 18. letu starosti)	54
• <i>Vzgajati za zavest o sebi</i>	54
Naloga vzgojiteljev v župniji	54
• <i>Vzgajati za skrivnost</i>	55
Naloga vzgojiteljev v župniji	55
• <i>Vzgajati za razumevanje življenja</i>	55
Naloga vzgojiteljev v župniji	56
• <i>Vzgajati za molitev na poti poklicanosti</i>	56
Naloga vzgojiteljev v župniji	56
IV. Oblikovati (Franček Bertolini)	57
Bogastvo in hoja za Jezusom	57
1. Kaj pomeni oblikovati duhovni poklic?	57
2. Koga oblikujemo?	59
• <i>Ki svoje življenje že živi z Jezusom</i>	59
• <i>Ki se sprašuje o smislu življenja, o Bogu in svojem mestu v življenju</i>	60

• <i>Ki je že prehodil določeno pot prečiščevanja motivacij in se naučil razločevati notranje vzgibe</i>	60
• <i>Ki življenje sprejema kot prejeta dobrota in se zaveda, da ta po svoji naravi hoče postati darovana dobrota</i>	61
3. Kdaj oblikovati?	61
<i>Evharistija</i>	61
<i>Verouk</i>	62
<i>Oratorij</i>	63
<i>Mladinska skupina</i>	64
<i>Skavtstvo</i>	65
4. Nevarnosti, da ne pride do oblikovanja	65
V. Razločevati (p. dr. Ivan Platovnjak DJ, s. Irena Grandošek MS)	67
Jezus pokliče Mateja	67
1. Kaj pomeni »razločevati poklicanost«?	67
2. Kako »razločevati poklicanost«?	68
• <i>Kdo si, Gospod?</i>	68
• <i>Gospod, kaj naj naredim?</i>	69
3. Elementi razločevanja	70
• <i>Poslušanje glasov</i>	70
• <i>Premagovanje strahu pred zahtevnostjo izrednih duhovnih poklicev</i>	70
• <i>Molitev k Svetemu Duhu</i>	71
• <i>Duhovno spremljanje in duhovne vaje</i>	71
4. Temeljna merila razločevanja za duhovništvo ali posvečeno življenje	72
• <i>Odprtost za skrivnost</i>	72
• <i>Identiteta duhovnega poklica</i>	72
• <i>Načrt duhovnega poklica</i>	72
• <i>Učljivost v poklicanosti</i>	73
5. Ovire pri razločevanju poklicanosti	74
Sklep	76
Pregled razvojnih obdobj	77
Slovar	79
Kratice	88
Literatura	89
Kazalo	95

